

BIBLIOTECA ITALIANA

CARLO
GOLDONI

TEATRO II

TEATRU II

HUMANITAS

CARLO GOLDONI

Bădăranii

În românește de SICĂ ALEXANDRESCU

COMEDIE ÎN TREI ACTE



CUPRINS

PERSONAJELE	4
ACTUL I	5
<i>SCENA 1</i>	5
<i>SCENA 2</i>	8
<i>SCENA 3</i>	12
<i>SCENA 4</i>	14
<i>SCENA 5</i>	15
<i>SCENA 6</i>	18
<i>SCENA 7</i>	21
<i>SCENA 8</i>	22
<i>SCENA 9</i>	24
<i>SCENA 10</i>	30
ACTUL II	32
<i>SCENA 1</i>	32
<i>SCENA 2</i>	34
<i>SCENA 3</i>	36
<i>SCENA 4</i>	39
<i>SCENA 5</i>	42
<i>SCENA 6</i>	45
<i>SCENA 7</i>	47
<i>SCENA 8</i>	51
<i>SCENA 9</i>	55
<i>SCENA 10</i>	55
<i>SCENA 11</i>	56
<i>SCENA 12</i>	59
<i>SCENA 13</i>	61
<i>SCENA 14</i>	62
ACTUL III	65

<i>SCENA 1</i>	65
<i>SCENA 2</i>	69
<i>SCENA 3</i>	74
<i>SCENA 4</i>	74
<i>ULTIMA SCENĂ</i>	76

PERSONAJELE

CANCIANO, cetățean

FELICE, soția lui Canciano

CONTELE RICCARDO

LUNARDO, negustor

MARGARITA, a doua soție a lui Lunardo

LUCIETTA, fiica lui Lunardo din prima căsătorie

SIMON, negustor

MARINA, soția lui Simon

MAURIZIO, cumnatul Marinei

FELIPPETTO, fiul lui Maurizio

Acțiunea se petrece la Veneția.

ACTUL I

SCENA 1

Cameră în casa lui Lunardo

Pe scaune, MARGARITA și LUCIETTA, prima torcând, a doua împletind un ciorap

LUCIETTA: Mămucă...

MARGARITA: Da, fetițo...

LUCIETTA: Trece și carnavalul...

MARGARITA: Și grozav am mai petrecut!

LUCIETTA: Vorbă să fie! Nici măcar, acolo, o sărăcie de piesă n-am văzut și noi.

MARGARITA: Și te mai miri? Eu deloc: de-aproape șaisprezece luni de când m-am măritat cu taică-tău, l-ai văzut tu scoțându-mă vreodată în lume?

LUCIETTA: Și când te gândești că abia așteptam să se însoare a doua oară! Pe vremea când eram singură cuc în toată casa, îmi ziceam: „Ei, bietu' tata, nu mă scoate din casă fiindcă n-am cu cine ieși; dar dacă se însoară, o să ies cu mămica mea vitregă!” Și-acu poftim, s-a-nsurat... dar, după câte văd, nu-i nici o pricopseală; nici pentru mine, nici pentru dumneata.

MARGARITA: E un urs, fetițo! Nici el nu petrece, și nici pe noi nu ne lasă! Ei, și să fi văzut tu, când eram fată de măritat: numai de petreceri nu duceam lipsă! Iaca așa am fost eu crescută! Mama era femeie isteață: dacă nu-i plăcea ceva, țin'te gură și nu numai gură... țin'te și scărmaneală! Și când avea ea chef, țin'te de petreceri! Uite, cum mă vezi și cum te văd, toamna ne duceam de

două-trei ori la teatru... iar în carnaval, chiar de câte cinci-șase ori. Când căpăta vreo lojă gratis, ne lua la operă; când nu, ne duceam să vedem câte-o comedie, și lua o lojă bună, fiindcă mama nu se da în lături să-și cheltuiască bănișorii pe lucrurile astea. Alegea numai teatrele cu piese bune, la care putea să-și ducă și fetele. Mergea și dumneaei cu noi și petreceam minunat. Ne duceam... uite, cum mă vezi și cum te văd... ba la dans, ba la promenadă pe Liston¹, ba prin piață, la panoramă, sau la marionete și la barăci. Iar când nu ieșeam nicăieri, aveam casa plină de musafiri și făceam conversație. Veneau rude, prieteni... ba mai pica și câte-un tânăr... dar, cum mă vezi și cum te văd... nu se pomenea să fie deșucheat.

LUCIETTA (*sieși*): „Cum mă vezi și cum te văd... cum mă vezi și cum te...” Uf! dacă n-a spus-o de șase ori până-acum!

MARGARITA: Acu’, nu zic c-aș fi din alea care mor să bată toată ziua caldarâmul... dar, mă rog, așa, când și când, de ce să mă dau în lături?

LUCIETTA: Și eu, sărăcuța de mine, care nu ies nici până la poartă! Și nici măcar în balcon nu mă lasă să scot capul! Deunăzi l-am scos doar așa, un pic, pe furiș! M-a văzut însă nepricopsita aia de brutăreasa și s-a apucat să-i spună... Am crezut că mă târnuiește!

MARGARITA: He-he! da’ pe mine de câte ori nu m-a certat pentru tine!

LUCIETTA: Ei, nu zău! Da’ ce-am făcut?

MARGARITA: Barem tu, draga mea, o să te măriți; dar cu mine s-a zis pe toată viața!

LUCIETTA: Spune, zău, mămico, ce crezi?... o să mă mărit?

MARGARITA: Eu zic că da.

LUCIETTA: Spune-mi atunci, mămico, când o să mă mărit?

MARGARITA: Păi... o să te măriți... uite, cum mă vezi și cum te văd, când o vrea Cel-de-sus!

¹ Liston era locul de promenadă. (n. a.)

LUCIETTA: Și Cel-de-sus o să mă mărite fără să știu și eu?

MARGARITA: Nu vorbi prostii! Sigur c-o să știi și tu.

LUCIETTA: Până acum nu mi-a spus nimeni nimic.

MARGARITA: Dacă nu ți-a spus, o să-ți spună de-acum încolo.

LUCIETTA: S-a pus ceva la cale?

MARGARITA: S-a pus și nu s-a pus. Bărbatu-meu nu-mi dă voie să-ți spun nimic.

LUCIETTA: Ba spune-mi, spune-mi... te rog!

MARGARITA: Nu se poate, fetițo!

LUCIETTA: Hai, măcar ceva!

MARGARITA: Dacă-ți spun, e în stare să sară la mine ca un balaur!

LUCIETTA: Dar tata n-o să afle că mi-ai spus!

MARGARITA: Parcă tu, cum mă vezi și cum te văd, n-o să-i spui că...

LUCIETTA: Nu-i spun, nu-i spun! Cum mă vezi și cum te văd!

MARGARITA: Da ce-l bagi aci pe... cum mă vezi și cum te văd?

LUCIETTA: Știu și eu? (*Ironică.*) Am așa... un tic... și mă ia gura pe dinainte, fără să...

MARGARITA (*sieși*): Nu cumva mă ia peste picior drăcoica asta?

LUCIETTA: Zău, zi odată, mămucă!

MARGARITA: Ia vezi-ți de lucru! Hai, hai, dă-i zor! Ai terminat ciorapul ăla?

LUCIETTA: Uite-acuși.

MARGARITA: Dacă vine dumnealui și nu-i gata ciorapul, o să spună c-ai stat iar să te zgâiești în balcon... și eu, cât mă privește, nu vreau, cum mă vezi și cum te... ptiu! fî-mi-ar năravul afurisit să-mi fie!

LUCIETTA: Uite ce repede merge! Dar zi-mi, zi-mi ceva despre logodnic.

MARGARITA: Despre care logodnic?

LUCIETTA: Păi n-ai spus că mă mărit?

MARGARITA: Tot ce se poate.

LUCIETTA: Măicuță dragă, măicuță!... dacă știi ceva, hai, spune-mi...

MARGARITA (*cu puțină ciudă*): Nu știu nimic.

LUCIETTA: Nimic? Tot nu vrei să-mi spui?

MARGARITA: Ei hai, hai... că m-ai plictisit!

LUCIETTA (*izbucnind*): Fir-ar afurisită de viață!

MARGARITA: Ce vorbe sunt astea?

LUCIETTA: Că n-am și eu un suflet pe lume, care să țină la mine.

MARGARITA: Ba țin la tine cât nici nu meriți, nesuferito!

LUCIETTA (*încet, mâncându-și cuvintele*): Mda...dragoste de mamă vitregă...

MARGARITA: Ce-ai zis?

LUCIETTA: Nu, n-am zis nimic.

MARGARITA: Și la urma urmei, ia să nu mă sâcâi atâta, că pe urmă... Parcă nu-nghit destule în casa asta! Am un bărbat care-mi mănâncă zilele de dimineață până seara! Asta-mi mai lipsea, să fac venin, cum mă vezi și cum te văd, și din cauza fetei vitrege!

LUCIETTA: Dar și dumneata, prea te superi din nimic, mămucă.

MARGARITA (*sieși*): Aici cam are dreptate. Pe vremuri, eram și eu altfel. M-am prostit de tot, dar așa-i când stai cu măgarii: înveți să zbieri!

SCENA 2

LUNARDO și cele de mai înainte

LUNARDO (*intră și înaintează tiptil, fără să vorbească*).

MARGARITA (*ridicându-se*): Uite-l c-a venit.

LUCIETTA (*se ridică și ea; sieși*): Vine tiptil, ca pisicile! (*Tare.*) Sărut mâna, tată!

MARGARITA: Sluga dumitale... Nici nu ne spui bună ziua?

LUNARDO: Vedeți-vă de treabă. Nu mai pierdeți vremea cu politețurile.

LUCIETTA: Am lucrat până adineaori. Uite ciorapul, e aproape gata.

MARGARITA: Acum îți închipui poate, cum mă vezi și cum te văd, că suntem plătite cu ziua?

LUNARDO: Dumneata, de când te știu ești gata... Păi să nu zic vorba aia?... ești gata să-mi răspunzi!

LUCIETTA: Aידade, tăticle... măcar zilele astea, câte-au mai rămas din carnaval, las-o și dumneata mai moale! Bine, să nu ieșim nicăieri, fie și-așa; dar să avem cel puțin liniște-n casă.

MARGARITA: Păi rabdă dumnealui o zi fără ceartă?

LUNARDO: Ia te uită!... O auzi? Dar ce-s eu? Tătar? Fiară sălbatică? Mă rog, cam de ce v-ați putea voi plânge? Lucrul cinstit îmi place și mie.

LUCIETTA: Lasă, știu eu că nu ești om rău, și-o să ne scoți și pe noi nițeluș în plimbare, cu măști!

LUNARDO: Cu... cu... ce? Cu măști!!?

MARGARITA (*sieși*): Acu'-l apucă pandaliile.

LUNARDO: Chiar atât de neobrazate-ați ajuns, încât să-mi cereți să vă scot în lume cu măști? Văzutu-m-ați voi pe mine... că acu' chiar că zic vorba aia!... ascunzându-mi vreodată fața sub obraz de carton? Ce înseamnă măștile astea? De ce se maimuțarește omul cu mască? Nu mă faceți să vorbesc! Fetele n-au de ce să umble mascate!

MARGARITA: Dar nevestele?

LUNARDO: Nici nevestele, cocoană, nici nevestele!

MARGARITA: Atunci celelalte neveste... cum mă vezi și cum te văd, de ce umblă?

LUNARDO (*în bătaie de joc*): Cum mă vezi și cum te văd... cum mă... Eu mă sinchisesc de casa mea, nu de a altora.

MARGARITA (*în răzbunare, îl imită și ea*): Fiindcă... Păi să nu zic eu vorba aia?... fiindcă ești un urs!

LUNARDO: Doamnă Margarita, bagă-ți mințile-n cap.

MARGARITA: Jupâne Lunardo, nu mă întărâta.

LUCIETTA: Dați-o pustiei de ceartă; tot aia și tot aia! Mă lipsesc și de plimbare, și de mască și stau acasă, dar încalte să fie liniște!

LUNARDO: Păi tu n-o auzi? că acu' zic... Tot ea să fie mai cu moț.

MARGARITA (*râde*).

LUNARDO: De răs îți arde dumitale?

MARGARITA: Nu mai e voie nici să râdem?

LUNARDO: Hai, veniți încoa' amândouă și ascultați... An și eu uneori toane și-atunci poate vă par nesuferit; azi însă, sunt în apele mele. Suntem în carnaval și țin să petrecem o zi bună.

LUCIETTA: Numai de-ar da Dumnezeu!

MARGARITA: Hai, spune! S-auzim și noi!

LUCIETTA (*veselă*): Unde, tăticule? Unde?

LUNARDO: Aici, acasă.

LUCIETTA: Aici, acasă?

LUNARDO: Da, doamnele mele, chiar acasă. Păi, unde-ați fi vrut să mergem... la crâșmă?

LUCIETTA: Nu, sigur că nu la crâșmă, dar...

LUNARDO: Dar ce?! Eu în casa altora nu intru... și nu intru, de n-aș zice vorba aia!... pentru că nu s-a născut cine să-mi dea mie să mănânc de pomană!

MARGARITA: Ei lasă, lasă nu te potrivești cu ea; vorbește cu mine. Zi: vrei, cum mă vezi și cum te vād... să poftești pe cineva la noi?

LUNARDO: Da, cocoană. Am poftit musafiri; or să vină-aci, și-o să ne veselim și-o să petrecem de minune.

MARGARITA: Pe cine ai invitat?

LUNARDO: Niște oameni tare cumsecade... doi din ei sunt însurați și vin cu nevestele, așa c-o să ne veselim cu toții.

LUCIETTA (*veselă*): Vai, ce bine-mi pare! Ești un scump, tăticule! Și cine sunt?

LUNARDO: Da' știu că ești curioasă, domnișoară!

MARGARITA: Ei hai, dragă bărbate, de ce nu vrei să știm și noi cine-o să vină?

LUNARDO: Ei, cum să nu vreau? Sigur c-o să vă spun.
Vine jupân Canciano Tartuffola, jupân Maurizio delle
Stroppe și jupân Simon Maruele.

MARGARITA: Halal! Tot unul și-unul! I-ai ales până i-ai
cules!

LUNARDO: Adică, ce vrei să spui? Nu-s ăștia oameni
cumsecade?

MARGARITA: Și-ncă cum!... Trei urși morocănoși, ca și
dumneata!

LUNARDO: Va să zică azi, pentru voi, omul cu scaun la cap
e un urs morocănos! Păi să nu zic vorba aia?... Și știți de
ce? Pentru că voi, femeile, sunteți nărăvite. Nu vă mul-
țumiți cu lucrul cuviincios; v-ar place s-o țineți numai în
chefuri și ospete și să vă zboare gândul numai la
maimuțăreli, la glume și la fleacuri. În casă, vă simțiți
ca-n pușcărie. Dacă rochiile nu sunt scumpe, vă plângeți
că-s urâte; dacă n-aveți cu cine să trăncăniți, v-apucă
urâtul, vă cade tavanul în cap! Nimic serios nu v-ar trece
prin minte; nu vă plecați urechea decât la cine vā-
ndeamnă la rele și nu vreți să luați seama la ce se
vorbește despre atâtea familii duse la sapă de lemn! Pe
cine se uită-n gura voastră îl duce-ți de nas și-l faceți de
râsul lumii. Însă dacă vrea omul să-și vadă liniștit de
casa lui, să fie serios, să ducă o viață cumsecade,
atunci... păi dar și când oi zice eu vorba aia!... i-o
scoateți că-i plicticos, că-i bādăran și morocănos!... Nu-i
așa? Spune că nu-i așa.

MARGARITA: Nu vreau să ne certăm. Așa că-i așa!... Deci o
s-avem la masă pe doamna Felice și pe doamna Marina.

LUNARDO: Va să zică, vezi și tu că-a așa... Parcă mie nu-
mi plac legăturile cu oamenii? Fiecare cu nevestica lui,
așa că nu-i la mijloc nimic deocheat, care... de! vorba
aia... (*Luciettei.*) Ce tragi cu urechea? Că nu vorbeam cu
tine.

LUCIETTA: Și sunt lucruri pe care nu pot să le aud și eu?

LUNARDO (*încet, Mărgăritei*): Abia aștept să mă
descotorosesc de ea.

MARGARITA (*încet, lui Lunardo*): Cum merge cu...?

LUNARDO (*încet, Mărgăritei*): Tocmai. O să-ți povestesc.

(*Luciettei.*) Ia șterge-o tu de-aici!

LUCIETTA: Dar cu ce te supăr?

LUNARDO: Șterge-o, când îți spun!

LUCIETTA: Ei, la naiba!... Îți verși tot veninul pe mine?

LUNARDO: Ai ieșit, sau vrei să te plesnesc?

LUCIETTA: Îl auzi, măicuță?

MARGARITA (*blândă*): Du-te, dacă ți-a spus tata să te duci; ascultă-l.

LUCIETTA (*sieși*): Ah, dac-ar fi trăit mama!... Dar lasă, nu-i nimic: dac-o fi să iau un bădăran, îi scot sufletul. (*Iese.*)

SCENA 3

LUNARDO și MARGARITA

MARGARITA: Dragă jupâne Lunardo, cu ea de față nu pot să-i țin partea; dar vorbind drept, prea te porți aspru cu biata fată.

LUNARDO: Vezi cum judeci ca o nepricepută? Eu de iubit o iubesc, dar nu vreau să-i dau nas.

MARGARITA: N-are parte, mititica, nici măcar de-o petrecere!

LUNARDO: Fetele să stea acasă; nu să umble razna!

MARGARITA: Dar barem o dată... la o comedie... la...

LUNARDO: Nu! Când oi mărita-o, vreau să-i pot spune lui bărbatu-su: Ia-o, jupâne... poftim, ți-o dau... dar să știi, să nu zic vorba aia, că nici mască pe obraz nu și-a pus vreodată, nici piciorul în teatru nu i-a călcat!

MARGARITA: Dar, vorba e, ce s-aude cu măritișul?

LUNARDO: I-ai spus fetei ceva?

MARGARITA: Eu, nimic!

LUNARDO: Nu cumva?

MARGARITA: Zău că nu!

LUNARDO: Apăi eu cred - dacă vrei să știi - c-am și măritat-o.

MARGARITA: Cu cine? Se poate ști?

LUNARDO (*privește în jur*): Ssst! nici vântul să nu afle. Cu fecioru lui jupân Maurizio.

MARGARITA: Cu Filippetto?

LUNARDO: Ssst! Tac! Să nu scoți o vorbă!

MARGARITA: „Taci-taci”!... la naiba cu-atâta taină, că doar nu-i un lucru de rușine, vreo contrabandă.

LUNARDO: Nu vreau să-și vâre nimeni nasul în treburile mele.

MARGARITA: Și se face repede?

LUNARDO: Repede.

MARGARITA: Dar a cerut-o?

LUNARDO: Păi cum altfel? Mi-am și dat consimțământul.

MARGARITA (*mirată*): Cum? Ți-ai dat consimțământul?

LUNARDO: Da, cocoană; ce te miri?

MARGARITA: Fără să-i spui fetei o vorbă?

LUNARDO: Eu sunt stăpânul!

MARGARITA: Și ce zestre-i dai?

LUNARDO: Cât vreau, atâta-i dau!

MARGARITA: Da?... Dar atunci eu ce mai sunt aici... cum mă vezi și cum te vâd... statuie? Mi-e nu-mi spune nimeni nimic?

LUNARDO: Păi îți spusei chiar acum... cum mă vezi și cum te vâd!

MARGARITA: Bine... Dar fata când o să afle?

LUNARDO: Când s-o cununa.

MARGARITA: Și, înainte, n-o să se vadă de loc cu băiatul?

LUNARDO: Nu.

MARGARITA: Dar ești sigur c-o să-i placă?

LUNARDO: Eu sunt stăpânul.

MARGARITA: Bine, bine, e fata dumitale... nu vreau să mă amestec. Fă ce vrei cu ea!

LUNARDO: Vreau să nu fie om pe lume care să se poată lăuda că mi-a văzut fata! Cel care-o vede trebuie să se și cunune cu ea! Asta e!

MARGARITA: Dar dacă o vede și totuși n-o vrea?

LUNARDO: Taică-său mi-a dat cuvântul!

MARGARITA: Frumoasă cununie!

LUNARDO: Și ce-ai vrea, mă rog, dumneata? Să se iubească întâi, și pe urmă să se cunune?

MARGARITA: Stai!... bate cineva... Mă duc să văd.

LUNARDO: Lasă, că se duce slujnica.

MARGARITA: E dincolo, face paturile. Mă duc eu.

LUNARDO: Nu, cucoană! Nu vreau să te arăți în balcon.

MARGARITA: Ți-o fi frică să nu cad, ai?

LUNARDO: N-auzi că nu vreau să te duci? Eu mă duc! Să nu zic vorba aia! Eu sunt stăpânul! Eu sunt stăpân!
(Iese.)

SCENA 4

MARGARITA, apoi LUNARDO

MARGARITA: Păcatele mele, de ce om am avut parte în viață! Să răscolești întreg pământul, și nu mai dai peste unul ca el. Vai, și în așa hal m-a înnebunit cu „să nu zic vorba aia” a lui, că uite... cum mă vezi și cum te văd, nu-l mai pot răbda!

LUNARDO: Ghici cine e?

MARGARITA: Cine?

LUNARDO: Jupân Maurizio.

MARGARITA: Tatăl băiatului?

LUNARDO: Ssst, taci! Chiar el.

MARGARITA: A venit, ca să cădeți la învoială?

LUNARDO: Șterge-o dincolo.

MARGARITA: Cum, mă dai afară?

LUNARDO: Da, cocoană; șterge-o.

MARGARITA: Nu vrei să aud și eu?

LUNARDO: Nu, cocoană.

MARGARITA: E-te-tee!... Dar ce-s eu?

LUNARDO: Eu sunt stăpânul.

MARGARITA: Și eu nu-s nevasta dumitale?

LUNARDO: Șterge-o, când îți spun!

MARGARITA: Vai, ce urs ești!

LUNARDO: Mai repede!

MARGARITA (*pornește, dar încet*): Dar ce sălbăticiune de om!

LUNARDO (*înfuriat*): Ai ieșit?

MARGARITA: Ce lighioană! (*Iese.*)

SCENA 5

LUNARDO, apoi MAURIZIO

LUNARDO: Bine că s-a dus. De vorbă bună nu înțelege.

Până nu țipi... Nu pricep femeile astea ce e iubirea! Eu o iubesc la nebunie... dar în casa mea, stăpân sunt eu!

MAURIZIO: Jupân Lunardo, sluga dumitale.

LUNARDO: Bun venit, jupân Maurizio.

MAURIZIO: Am vorbit cu fiu-meu.

LUNARDO: I-ai spus că vrei să-l însori?

MAURIZIO: I-am spus.

LUNARDO: Vai de mine! Și el ce-a zis?

MAURIZIO: Mi-a răspuns că da, dar că ar dori să-ți vadă fata.

LUNARDO (*supărat*): A, nu! Asta nu se poate! Nu ne-a fost vorba așa!

MAURIZIO: Bine, bine, nu te supăra, că băiatul o să facă ce vreau eu.

LUNARDO: Când vrei, zestrea... să nu zic vorba aia!... e gata. Am zis șase mii de ducăți, șase mii îți dau. Și ți-i dau după cum ți-e porunca: în galbeni de aur, în ducăți de argint, sau în bilete de bancă.

MAURIZIO: Bani peșin nu vreau. Ori îmi dai un înscris pe numele meu, ori băgăm banii în vreo afacere bună.

LUNARDO: Cum dorești, așa facem.

MAURIZIO: Să nu te apuci să cheltuiești pe rochii, că nu vreau.

LUNARDO: Eu îți dau fata așa cum e.

MAURIZIO: Are ceva lucruri de mătase?

LUNARDO: Acolo... un lucru, două...

MAURIZIO: Pentru că eu, în casa mea, nu vreau mătase. Să-mi dea Dumnezeu zile multe... și atât cât oi trăi eu, n-o să umble decât în rochie de lână! Și să n-o prind nici cu mantile, nici cu capișoane, nici cu volănașe, nici cu zorzoane, nici cu zulufi pe frunte! Este?

LUNARDO: Bravo! Ești un om minunat! Așa-mi place și mie! Dar, cât privește giuvaierurile...

MAURIZIO: Le fac, le fac verighete de aur: iar la nuntă, o să-i dau fetei o bijuterie care-a fost a nevesti-mii și o pereche de cercei cu perle.

LUNARDO: Bun, bun! Dar nu cumva să faci greșeala să dai să-i monteze după moda de-acum.

MAURIZIO: Că doar n-oi fi nebun! Ce-i moda asta? Giuvaierurile sunt oricând la modă. Ce e mai de preț: montura... ori piatra?

LUNARDO: Și totuși, în ziua de azi... că iar îmi vine să zic vorba aia!... se azvârle bani cu nemiluita pe monturi de-astea noi.

MAURIZIO: Și ia, numai socotește puțin: pune dumneata de montează la fiecare zece ani o bijuterie... și până-ntr-o sută de ani ai plătit-o de două ori!

LUNARDO: Așa e... Numai că puțini judecă înțelept ca noi.

MAURIZIO: Și și mai puțini cei cu chimirul plin ca noi.

LUNARDO: Da... și de-aia ne-au scos vorbă că nu știm să ne bucurăm de bani.

MAURIZIO: Nenorociții! Știu ei ce e în sufletul nostru? ...pot ei să creadă că mai e și altă lume, afară de-a lor?... He-hei, cumetre!... ce bucurie mai mare, decât să poți spune: am tot ce-mi trebuie... nu duc nici lipsă de nimic... și, oricând am poftă, pot să cheltuiesc o sută de techini!

LUNARDO: Așa, așa, jupâne!... și să mănânci pe cinste claponi grași, puicuțe fragede și pulpă de vițel.

MAURIZIO: Și pentru noi toate-s mai bune și mai ieftine, că le plătim cu bani gheață.

LUNARDO: Iar în casele noastre n-auzi gălăgie ori ciondăneală!

MAURIZIO: Nimeni care să ne încurce socotelile...

LUNARDO: Sau să-și vâre coada în treburile noastre!

MAURIZIO: Noi suntem stăpânii!

LUNARDO: La noi nu cântă găina!

MAURIZIO: Și copiii stau smirnă!

LUNARDO: Așa mi-am crescut fata!

MAURIZIO: Nu mai vorbesc de fiu-meu: e o perlă! O păraluță nu se-ndură să arunce, așa să știi!

LUNARDO: Fata mea se pricepe la orice. Am pus-o să facă de toate în casă. Până și să spele vasele.

MAURIZIO: Și pe fiu-meu, ca să nu i se aprindă călcâiele după vreo slujnicuță, l-am învățat să-și țese cu mâna lui găurile de la ciorap și să-și pună singur capac la nădragi.

LUNARDO (*râde*): Bravo!

MAURIZIO (*râde*): Da, zău așa!

LUNARDO (*frecându-și mâinile și râzând*): Ei, atunci să grăbim căsătoria asta! Ce zici!

MAURIZIO (*la fel*): Când vrei, cumetre... eu sunt gata!

LUNARDO: Azi te aștept la mine la masă. Știi de cea, că doar ți-am spus. Afară de asta, am niște delicatese la masă, să nu zic vorba aia, o grozăvie.

MAURIZIO: Le stingem!

LUNARDO: Și o să huzurim!

MAURIZIO: Și o să ne veselim!

LUNARDO: Și pe urmă să mai spună că suntem sălbatici!
MAURIZIO: Pfff!
LUNARDO: Caraghioșii dracului! (*Ies.*)

SCENA 6

Camera în casa lui Simon

MARINA și FELIPETTO

MARINA: Ce-i, nepoate? Mare minune c-ai venit să mă vezi!
FELIPETTO: Am ieșit de la prăvălie și, înainte de-a mă duce acasă, m-am abătut nițeluș pe la dumneata, să-ți dau bună ziua.
MARINA: Bravo, Felippetto! Bine-ai făcut.... Dar ia spune: nu vrei să-ți dau ceva de mâncare?
FELIPETTO: Mulțumesc, tușico... dar trebuie să dau fuga acasă, că dacă ajunge tata înainte, apai să te ții!
MARINA: Dacă-i spui c-ai fost la mătușa Marina, n-o să-ți zică nimic.
FELIPETTO: Se vede cât de acolo că nu-l cunoști! Nu-i mai tace gura, o clipă nu mă lasă să răsufliu.
MARINA: Pe de o parte bine face ce face... Însă la tușă-ta trebuie să te lase.
FELIPETTO: De câte ori nu i-am spus și eu, dar nu vrea să mă lase nici la dumneata.
MARINA: E-un încuiat, ca și bărbatu-meu!
FELIPETTO: E acasă unchiul Simon?
MARINA: Nu e, dar trebuie să pice din clipă-n clipă.
FELIPETTO: Și dumnealui, cum mă prinde pe-aici, cum mă ia la trei păzește.
MARINA: Lasă-l să-i meargă gura. I-auzi drăcie! Ești doar nepotul meu, copilul surorii mele... După ce-am pierdut-o pe ea, sărăcuța, pot să spun că nu mai am pe nimeni pe lume, afară de tine.

FELIPPETTO: N-aș vrea ca, din pricina mea, să te certe și pe dumneata.

MARINA: O, cât despre mine, dragul mamei, n-avea tu nicio grijă. Mie, numai atâta dacă îndrăznește să-mi spună, eu îi răspund uite, pe-atâta! He-he!... Că, dacă m-aș lăsa, ar fi vai de capul meu. Din toate i-ar sări țandăra. Să răscolești pământul, și nu cred c-ai da peste un om mai bătăran ca al meu!

FELIPPETTO: Mai-mai ceva decât tata?

MARINA: Nu știu, dar cred că se pot lua de mână.

FELIPPETTO: De când sunt pe lume, tușico, o dată nu m-a lăsat să mă distrez și eu cât de cât!... Ziua, treabă la prăvălie, treabă acasă. Sărbătoarea, mai fac ici-acolo ce trebuie, apoi fuga acasă. Servitorul are poruncă să mă urmărească peste tot și abia l-am putut convinge acum să mă lase până aici... Nu tu o plimbare în grădină, ori la Castel²; nici măcar prin Piață³ nu știu dacă am trecut în viața mea de trei-patru ori! Ce face dumnealui, aia vrea să fac și eu. Adică seara, până la opt, la prăvălie... apoi masa... apoi în pat și noapte bună.

MARINA: Bietul băiat! Zău, să nu vorbesc cu păcat... sigur că tineretul trebuie ținut puțin din scurt; dar nici așa!

FELIPPETTO: Ei!... nu știu dacă de-acum înainte o să mai meargă așa.

MARINA: Păi ce, doar ești băiat mare... ar putea să-ți dea puțină libertate...

FELIPPETTO: N-ai aflat nimic, tușico?

MARINA: Ce să aflu?

FELIPPETTO: De la tata? Nu ți-a spus nimic?

MARINA: Nu l-am văzut... nici nu mai țin minte de când.

FELIPPETTO: Așa că nu știi nimic, nimic?

MARINA: Nu știu nimic. Da' ce s-a întâmplat?

² Giudecca, insulă fermecătoare vizavi și foarte aproape de Veneția. (n.a.).

³ La Veneția, când se spune Piața, se înțelege cea de la San Marco; celelalte se numesc *campi*. (n.a.).

FELIPPETTO: Dacă-ți spun, te rog să nu-i spui tatii.

MARINA: Nu-i spun, n-avea grijă.

FELIPPETTO: O vorbă să nu-i suflă, că-i bucluc!

MARINA: Ei, dacă-ți spun că nu, e nu!

FELIPPETTO: Atunci află că... vrea să mă însoare.

MARINA: Adevărat?

FELIPPETTO: Mi-a spus chiar dânsul.

MARINA: Și ți-a găsit și mireasă?

FELIPPETTO: Găsit.

MARINA: Cine e?

FELIPPETTO: Este... Îți spun dar nu suflă o vorbă!

MARINA: Sfârșește odată, că m-apucă dracii! Drept cine mă
iei?

FELIPPETTO: Este fata lui jupân Lunardo Crozzola.

MARINA: A, da, o știu. Adică pe ea n-o cunosc; dar o știu
pe maică-sa vitregă, Margarita Salicola, care l-a luat pe
Lunardo... Lunardo ăsta e un prieten de-al lui bărbatu-
meu, și-i tot atât de bătăran ca și el... Să știi că a tunat
și i-a adunat: tatăl mirelui și tatăl miresei! Da' pe fată ai
văzut-o?

FELIPPETTO: Nu.

MARINA: Dar înainte să încheie contractul o să ți-o arate
totuși!

FELIPPETTO: Ba eu tare mă tem că nu.

MARINA: Ei, asta-i bună!... Și dacă nu-ți place?

FELIPPETTO: Dacă nu-mi place, n-o iau și gata!

MARINA: Ar fi mai bine s-o vezi dinainte.

FELIPPETTO: Știu și eu c-ar fi! Dar cum dracu' să fac?

MARINA: Spune-i și tu lui taică-tău!

FELIPPETTO: I-am spus, dar m-a repezit!

MARINA: Dacă aș ști cum, ți-aș face eu serviciul ăsta.

FELIPPETTO: Ei, ce bine-ar fi!

MARINA: Dar vezi că nici ursul de jupân Lunardo nu dă
nimănui voie să-i vadă fata.

FELIPPETTO: Dacă s-ar putea pune la cale vreo sindrofie...

MARINA: Ssst, taci... bărbatu-meu!

FELIPPETTO: Să plec?

MARINA: Nu, nu... stai.

SCENA 7

SIMON și cei de mai înainte

SIMON (*aparte*): Ce-o fi căutând haimanaua asta aici?

FELIPPETTO: Sluga, unchiule!

SIMON (*brusc*): Salutare!

MARINA: Da' frumos îmi primești nepoțelul!

SIMON: Când te-am luat, am stabilit că în casa mea nu vreau să văd picior de rubedenie!

MARINA: Ia te uită! Dar ce, ți-au tocit pragul rudele mele să-ți ceară ceva? N-au nevoie de dumneata, așa să știi!... O dată trece și nepotu-meu să-mi facă o vizită... și dumneata bombăni! Parc-ai fi trăit în pădure, sau, parc-am fi de la țară! Om civilizat se cheamă că ești? Ba nu ești decât un mojić! Mojić!

SIMON: Ai isprăvit? Vezi că în dimineața asta n-am poftă de ceartă.

MARINA: Ce ți-a făcut nepotu-meu, de n-ai ochi să-l vezi?

SIMON: Nu mi-a făcut nimic... ba chiar mi-e foarte drag!... da' știi bine că-n casa mea nu-mi place să văd mutra nimănui.

FELIPPETTO: N-avea grijă, unchiule, că nu mai calc pe-aici.

SIMON: O să-mi facă plăcere.

MARINA: Și eu vreau să calce!

SIMON: Și eu nu vreau să calce!

MARINA: Când e vorba de asta, nu poți să mă împiedici.

SIMON: Ba, de la tot ce nu-mi face plăcere, pot și chiar vreau să te împiedic.

FELIPPETTO (*dând să plece*): Sluga dumitale.

MARINA: Stai pe loc!... Ce-ai cu băiatul?

SIMON: Nu vreau să-l văd pe-aici!

MARINA: Dar pentru ce? Spune pentru ce?

SIMON: Pentru ce, pentru ne-ce... nu vreau să văd pe nimeni!

FELIPETTO: Tișico, lasă-mă să plec.

MARINA: Bine, du-te, nepoțelul maichii, du-te. Lasă, că viu eu pe la taică-tău.

FELIPETTO: Săru' mâna, tușico. Sluga dumitale, unchiule.

SIMON: Călătorie sprâncenată!

FELIPETTO (*aparte*): O, ăsta nici nu se poate măsura cu tata... E de zece ori mai bădăran! (*Iese.*)

SCENA 8

MARINA și SIMON

MARINA: ăsta-i hal de-a te purta! Ce-o să spună bietul copil?

SIMON: Doar îmi știe și el firea: în casa mea, vreau să mă simt la largul meu.

MARINA: Și cu ce te încurca el, cu ce?

SIMON: Cu nimic. Dar nu vreau să mă-mpiedic de nimeni.

MARINA: De ce nu te-ai dus în odaia dumitale?

SIMON: Pentru că vreau să stau aici.

MARINA: Da' știi că ești nostim? Ai târguit ceva?

SIMON: Nu, cocoană.

MARINA: Azi nu mai mâncăm?

SIMON: Nu, cocoană.

MARINA: Nu mâncăm?

SIMON (*mai tare*): Nu, cocoană!

MARINA: Uite, asta mai lipsea acum: să te superi și pe masă!

SIMON: Dacă te-ar auzi cineva, ar crede că sunt un sucit, un țicnit.

MARINA: Și, mă rog, azi de ce nu mâncăm?

SIMON (*prost dispus*): Fiindcă mergem să mâncăm în altă parte.

MARINA: Și de ce-mi spui asta cu atâta parapon?

SIMON: M-ai făcut să m-apuce iar răul acela al meu...

MARINA: Păi de, bărbățele... iartă-mă... dar cu firea pe care-o ai, își mai iese omul câteodată din răbdări.

SIMON: Păi, mă cunoști doar! Atunci de ce-mi faci scene de-astea?

MARINA (*sieși*): Uf, doamne, multă răbdare-mi trebuie!... (*Tare.*) Unde mergem la masă?

SIMON: O să vii cu mine.

MARINA: Dar unde?

SIMON: Unde o să te duc eu.

MARINA: De ce nu vrei să știu și eu unde?

SIMON: Dar ce nevoie ai să știi? Ai aflat că mergi cu soțul dumitale; ajungă-ți atât.

MARINA: să mor dacă n-ai căpia! Trebuie să știu neapărat unde mergem, ca să știu ce lume e pe-acolo și cum trebuie să mă îmbrac! Dacă e etichetă, nu vreau să mă fac de râs.

SIMON: Acolo unde merg eu, poți să fii încredințată că nu e etichetă.

MARINA: Dar cu cine mergem?

SIMON: Mergi cu mine!

MARINA: Sucit om mai ești!

SIMON: Dar și dumneata, ce curioasă!

MARINA: Auzi! să mă duc, dar să nu știu unde!

SIMON: Întocmai, doamnă.

MARINA: Du-mi-s-ar numele dacă mă duc!

SIMON: Atunci o să stai acasă nemâncată.

MARINA: Mă duc să mănânc la cumnatu' Maurizio.

SIMON: Mă rog! Numai că jupân Maurizio, cumnatul dumitale, vine la masă unde ne ducem și noi.

MARINA: Dar unde?

SIMON: Vino cu mine și-o să afli. (*Iese.*)

SCENA 9

MARINA, apoi FELICE, CANCIANO și CONTELE
RICCARDO

MARINA: Ah, adoratule și neprețuitule, draguț mai ești!... Bate cineva! (*Spre culise.*) Hei, n-auziți că bate cineva?! De una ca asta, pot să rădă și curcile! Hm! adică să mă duc în oraș... și să nu știu unde?! S-a mai auzit una ca asta! Și mi-era poftă să ies și eu să petrec un pic; da' așa, fără să știu unde, nu mă duc!... Cum să fac eu să aflu?... A! ia te uită cine vine: doamna Felice! Stai, cine-i cu ea? Unul e tăntălăul de bărbatu-său... Dar celălalt cin' să fie? Dumneaei e veșnic cu câte un cavaler codiță! Bărbatul ei e leit cu-al meu; dar cumătra Felice se ține tare... ce vrea, aia face... și tăntălăul se ține după ea ca un cotei... Uliu! Ce-o să mai urle al meu, când o vedea atâta lume! Ei, să urle sănătos! Ce? Eu i-am poftit? Mojicii nu pot să le fac.

FELICE: Bun găsit, cumătră Marina.

MARINA: Bun venit, cumătră Felice. Sluga dumneavoastră, a tuturor.

CANCIANO (*ursuz*): Sluga!

RICCARDO: Ba a dumitale prea plecată slugă, doamnă!

MARINA: Mulțumim dumitale. (*Către Felice.*) Cine-i domnul acesta?

FELICE: Nu-i de pe-aici. E un conte, un cavaler... un bun prieten de-al bărbatului meu. Nu-i așa, jupân Canciano?

CANCIANO: Eu habar n-am!

RICCARDO: Doamnelor, sluga dumneavoastră, și prieten cu toată lumea!

MARINA: Dacă e prieten cu jupân Canciano, nu poate fi decât un om de ispravă.

CANCIANO: Dacă-ți spun că habar n-am cine e!

MARINA: Cum n-ai habar cine e, când el vine cu dumneata la mine-n casă?

CANCIANO: Cu miine?

FELICE: D'apăi cu cine dară? Iubite domnule conte, iartă-l. Suntem în carnaval și soțului meu îi place să glumească. Vrea s-o tachineze pe doamna Marina... Nu-i așa, jupân Canciano?

CANCIANO (*sieși*): Trebuie să tac și să-nghit! (*Înghițind în sec.*) Îi... da, doamnă.

MARINA (*sieși*): Șireată mai e, doamne! (*Celorlalt.*) Nu stați? Vă rog, luați loc.

FELICE: Da, să stăm puțin. (*Se așază.*) Așezați-vă aici, domnule conte.

RICCARDO: Soarta nu-mi putea alege un locșor mai bun.

CANCIANO: Și eu... unde să mă așez?

FELICE (*către Canciano*): Așază-te acolo, lângă cumătra Marina.

MARINA (*încet, către Felice*): A, nu, draga mea, că dacă vine bărbatu-meu, e vai și amar de mine!

FELICE (*lui Canciano*): Uite colo, nu sunt scaune?

CANCIANO: Ba da, doamnă, sunt, mulțumesc. (*Se așază la o parte.*)

RICCARDO (*lui Canciano*): Iubite amice, poftim te rog! Dacă vrei, stai aici! Fără ceremonie! Trec eu dincolo lângă doamna Marina.

MARINA (*lui Riccardo*): Vai nu, vai nu! Te rog! Nu te mai deranja.

FELICE: Ce sunt politețurile astea? Ori poate-ți închipui că soțul meu e gelos!... Auzi, jupân Canciano? Apără-te! Auzi? Te crede gelos!... Mă uimești, domnule conte. Soțul meu e prea om de lume și știe prea bine ce soție are, ca să poată suferi de boala asta; iar dacă suferă... trebuie să-i treacă imediat! Frumos mi-ar sta mie, femeie civilizată, să nu pot vorbi fără gând ascuns cu un domn,

cu o persoană la locul ei, care a venit la Veneția pentru aceste patru zile de carnaval și care mi-a fost recomandată de fratele meu de la Milano... Spune și dumneata, Marina... n-ar fi nepoliticos? N-ar fi o măgărie? A! Soțul meu nu-i din ăia, el are ambiția să fie prețuit și onorat... și e fericit că nevestica lui mai petrece câte puțin, că e prețuită, și că știe să se poarte în lume. Nu-i așa, jupân Canciano?

CANCIANO (*mestecând amar*): Da, doamnă.

RICCARDO: Ca să vorbesc deschis, eu... eu mă cam îndoiam de asta; dar, odată ce dumneavoastră îmi risipiți îndoielile, iar domnul Canciano întărește ce-ați spus... voi fi cu totul liniștit în această privință și nu voi respinge marea cinste de a vă sluji.

CANCIANO (*sieși*): Mare dobitoc am fost că l-am primit prima dată în casă.

MARINA: Rămâneți multă vreme la Veneția, domnule conte?

RICCARDO: La început, aveam de gând să stau mai puțin; dar mă simt atât de bine în acest frumos oraș, încât îmi voi prelungi șederea.

CANCIANO (*sieși*): Nu-i mai face odată dracu' vânt de-aici?

FELICE: Prin urmare azi, cumătră Marina, luăm masa împreună!

MARINA: Unde?

FELICE: Cum unde? Nu știi unde?

MARINA: Bărbatu-meu mi-a pomenit ceva de masa asta, dar nu mi-a spus la cine mergem.

FELICE: La cumătra Margarita.

MARINA: La cumătrul Lunardo?

FELICE: Păi da.

MARINA: Am înțeles atunci. Fac nunta, nu?

FELICE: Ce nuntă?

MARINA: Ooo! nu știi nimic?

FELICE: Nu, închipuie-ți! Spune-mi tot!

MARINA: Aa!... E veste mare!

FELICE: De cine-i vorba? De Lucietta?

MARINA: Da... dar ssst!... nicio vorbă!

FELICE (*își trage scaunul lângă Marina*): Ah, spune repede, că mor!

MARINA (*arătând spre Riccardo și Canciano*): Numai să nu ne audă...

FELICE: Domnule Riccardo, mai spune-i și dumneata câte ceva soțului meu, du-te mai aproape. Stați puțin de vorbă, fiindcă lui nu-i displace, desigur, să vorbească cineva cu soția lui; dar asta nu înseamnă că-i place să fie lăsat într-un colț. Nu-i așa, jupân Canciano?

CANCIANO (*lui Riccardo*): Nu te deranja degeaba... că pentru mine e tot aia dacă vorbim sau nu.

RICCARDO: Ba eu chiar țineam să stau de vorbă cu domnul Canciano. Voiam să-l rog să-mi dea câteva lămuriri. (*Se apropie de Canciano.*)

CANCIANO (*sieși*): Bine-a mai căzut...

FELICE (*Marinei*): Ei, ce zici?

MARINA (*râzând încet, Felicei*): Fugi de-aici, că ești un drac și jumătate!

FELICE: Dacă n-aș face așa, aș da în oftică cu giuvaierul meu de bărbat.

MARINA: Atunci ce să mai zic eu!

FELICE: Spune-mi, spune-mi repede... ce-i cu Lucietta?

MARINA (*vorbind încet*): Îți spun tot... dar pe șoptite, să nu ne-audă nimeni.

RICCARDO (*lui Canciano*): Domnule... mi se pare că nu prea ascuți ce-ți spun.

CANCIANO: Iartă-mă, dar eu le am pe-ale mele pe cap... nu mai am timp să mă ocup și de-ale altuia.

RICCARDO: Bine, atunci nu te mai necăjesc. Totuși, fiindcă doamnele tănuiesc între ele... eu zic să spunem și noi ceva, să vorbim împreună.

CANCIANO: De ce vrei să vorbim? Eu sunt tăcut de felul meu; curios nu sunt să aflu noutăți și nu prea mă dau în vânt după conversații.

RICCARDO (*sieși*): Ptiu, bătu-l-ar sfântul!

FELICE (*Marinei*): Și n-a văzut-o deloc, deloc?

MARINA: Deloc, închipuie-ți! Și nici nu vor să-l lase s-o vadă!

FELICE: Ei, asta le întrece pe toate!

MARINA: Bietul băiat! Nu știu ce n-aș da, ca s-o poată vedea înainte de încheierea contractului.

FELICE: La ea acasă nu poate să se ducă?

MARINA: Nici pomeneală!

FELICE: Ia să ne gândim... Nu le-ar putea sluji la nimic carnavalul ăsta?

MARINA: Mai încet, că ne-aud.

FELICE (*către Riccardo*): Vedeți-vă de treburile voastre. Nu mai tot trageți cu urechea la ce discutăm; vorbiți odată, ca să putem vorbi și noi. (*În șoaptă, Marinei.*) Știi ce-mi dă prin minte?

RICCARDO: Da... (*Lui Canciano*) Unde mergeți diseară?

CANCIANO: Acasă.

RICCARDO: Și doamna?

CANCIANO: Tot acasă.

RICCARDO: Aveți sindrofie?

CANCIANO: Da, în pat.

RICCARDO: În pat? La ce oră?

CANCIANO: Cam pe la opt.

RICCARDO: Ei, văd că mă cam luați peste picior.

CANCIANO: Sluga dumneavoastră.

RICCARDO (*aparte*): Prost am mai nimerit-o după câte văd.

FELICE (*Marinei*): Ei, ce zici? E bine așa? Ți place!

MARINA: Grozav!... și nu se poate să nu iasă bine... Numai că nu știu cum să fac să vorbesc cu nepotu-meu. Dacă-l chem aici, se face foc bărbatu-meu.

FELICE: Spune-i să vină la mine.

MARINA: Și taică-său?

FELICE: Păi nu se duce și el la masă la Lunardo? Cum o pleca babacul, să se repeadă băiatul până la mine... și văd eu de rest!

MARINA: Și-apoi?

FELICE: Și-apoi, și-apoi!... Până la „apoi” întâi vine „acum”! Știu eu ce-am de făcut. Las’ pe mine!

MARINA: Îi și trimit vorbă!

FELICE (*lui Riccardo și Canciano*): Ei, ați amuțit?

RICCARDO: Domnul Canciano n-are poftă de conversație.

FELICE: Sărăcuțul... o fi având el ceva în capul acela al lui.

E preocupat foc bărbățelul meu, și știe să se poarte, o minune!

RICCARDO: Mă tem să nu fie bolnav...

FELICE: Vai, zău? Sărăcuța de mine, ce mă fac? Ce ai, jupân Canciano?

RICCARDO: Nimic.

FELICE (*către Riccardo*): De ce spui atunci că e bolnav?

RICCARDO: Fiindcă a spus că vrea să se culce la opt.

FELICE (*lui Canciano*): Adevărat? Vezi de te îngrijește, fătul meu. Du-te acasă.

CANCIANO: Da... Însă o să vii și dumneata cu mine.

FELICE: Firește! A! ia stai! Ai uitat că trebuie să mergem la operă?

CANCIANO: Eu nu merg la nici o operă.

FELICE: Cum nu mergi!?... E sau nu e asta cheia de la lojă? Nu mi-ai cumpărat-o dumneata?

CANCIANO: Am cumpărat-o... am cumpărat-o pentru că mi-ai împuiat capul! Dar la operă nu merg și n-o să mergi nici dumneata!

FELICE: Mititelul!... (*Lui Riccardo.*) Iar glumește! Îl vezi, Marino dragă, cum glumește? Atât de mult ține scumpul meu bărbățel la mine, încât mi-a luat o lojă, și o să vină și el la operă; nu-i așa, fătul meu? (*Încet, lui Canciano.*) Ascultă aici, nu face pe nebunul că te ia toți dracii acasă!

MARINA (*sieși*): Tii! Ce bucățică!

FELICE (*lui Riccardo*): Nu doriți să poftiți și dumneavoastră cu noi în lojă? Că e loc... nu, jupân Canciano?

CANCIANO (*sieși*): Fir-ar afurisită! Mă face să joc numai cum cântă ea.

SCENA 10

SIMON și cei de mai înainte

SIMON (*brusc*): Marina!

MARINA: Aoleu... Da, dragă?

SIMON (*aparte*): Ce-i hărmălaia asta? Ce caută ăștia aci?

(*Arătând către Riccardo.*) Da ăla cine-o mai fi?

FELICE: A, jupâne Simon... toată cinstea!

SIMON (*Felicei*): Sluga dumitale. (*Marinei.*) Ei?

FELICE: Am venit să-ți facem o vizită.

SIMON: Cui?

FELICE: Dumitale. Nu-i așa, jupân Canciano?

CANCIANO (*între dinți*): M'da, doamnă.

SIMON (*Marinei*): Șterge-o de-aici... Hai!

MARINA: Cum o să fac asemenea mojie musafirilor?

SIMON: Mi-o iau asupra. Șterge-o când îți spun!

FELICE: Du-te, Marina... ascultă-ți soțul când îți cere ceva.

Ia pildă de la mine: o vorbă dacă-mi zice Canciano, eu, numaidecât, mieluşel... Du-te!

MARINA: Aha... am înțeles. Cu bine!

RICCARDO (*Marinei*): Mă închin, doamnă.

SIMON (*face o reverență contelui*): Sluga dumneavoastră.

MARINA (*face o reverență contelui*): Supusa dumneavoastră.

SIMON (*imită reverență*): Sluga dumneavoastră.

MARINA (*aparte*): Astăzi știu eu de ce tac... dar viața asta mai departe n-o mai duc. (*Iese.*)

SIMON (*Felicei*): Cine e domnul?

FELICE: Întreabă-l pe soțul meu.

RICCARDO: Dacă vrei să știți cine sunt, nu e nevoie să vă obosiți întrebând; vă spun eu. Sunt contele Riccardo degli Arcolai, cavaler de Abruzzo, amic al domnului Canciano și servitorul preaplecăt al doamnei Felice.

SIMON: Și dumneata îi îngădui nevestei să aibă de-a face cu oameni de teapa asta?

CANCIANO: Da'... ce vrei să fac?

SIMON (*ieșind*): Pfui!

FELICE: Tot e ce bine-crescut că ne-a lăsat aici fără să ne spună „marș afară”! Ei, domnule conte, acum vezi deosebirea? Bărbatul meu n-ar fi în stare de așa ceva; e om politicos... Ce rău îmi pare că nu vă putem pofti să luați masa cu noi! Suntem invitați! Dar am o propunere... pentru după masă... Iar diseară... diseară mergem împreună la operă. Nu-i așa, jupân Canciano?

CANCIANO: Numai că eu am și-ți spun că...

FELICE (*îl ia de un braț pe Canciano, iar de celălalt pe Riccardo*): Ei, lasă gura și vino odată, jupân mototol!

ACTUL II

SCENA 1

Cameră în casa lui Lunardo

MARGARITA, îmbrăcată frumos, și LUCIETTA

LUCIETTA: Da, mămucă, văd... Te-ai îmbrăcat frumos, n-am ce zice!

MARGARITA: Ce să fac, fetițo! Dacă ne vin astăzi musafiri, pot să arăt așa... cum să zic eu?... cum mă vezi și cum te văd... ca o mahalagioaică?

LUCIETTA: Dar eu cum o să arăt?

MARGARITA: Tu, ca o fată; ești foarte bine așa cum ești.

LUCIETTA: Da... sunt foarte bine... adică nu-s bolnavă! Da! Mă simt foarte bine!

MARGARITA: Ce pot eu să zic, draga mea? Parcă mie, dacă aș avea vreo putere, nu mi-ar plăcea să te văd că nu duci lipsă de nimic? Dar tu știi cum e taică-tău! Te poți înțelege cu el ca lumea? Dacă-i spun să-ți facă și ție o rochie, îmi sare-n cap. Zice că fetele trebuie să umble îmbrăcate mai simplu! Ba mai mă ceartă că-ți caut în coarne... Așa că, ce să fac? Ca să nu-l mai aud țipând, nu mă amestec... îl las în plata Domnului! La urma urmei, cum nici nu ești fata mea, n-are nici un rost să stărui prea mult...

LUCIETTA (*supărată*): Lasă, că știu că nu-s fata dumitale!

MARGARITA: Ce vrei să spui? Poate că nu țin la tine poate?

LUCIETTA: Ba nu zic că n-oi fi ținând... dar asta nu mă încălzește cu nimic... Dacă-ș fi fata dumitale, nu m-ai lăsa, când ne vine lume mai spălată în casă, să stau cu șorțul ăsta pe mine.

MARGARITA: Ei hai, scoate-ți-l.

LUCIETTA: Și dacă-l scot, ce mare scofală?

MARGARITA: Dacă-l scoți, cum mă vezi și cum te văd, nu-l mai ai pe tine!

LUCIETTA: Credeai că nu știu că râzi de mine?

MARGARITA: Păi sigur că mă faci să râd! În definitiv, ce vrei de la mine?

LUCIETTA: Aș vrea să arăt și eu ca alte fete.

MARGARITA: Spune-i lui taică-tău. De unde vrei să chem eu acum un croitor, care să-ți facă o rochie într-un minut? Și pe urmă, crezi că jupân Lunardo are orbul găinilor?... că n-o să vadă îndată... cum mă vezi și cum te văd, că ai ceva nou pe tine?

LUCIETTA: Eu nu-ți cer o rochie nouă; dar să am și eu acolo, barem o podoabă... Uite, n-am la mâneci nici măcar o zdreanță de dantelă! Am cârpa asta de guleraș, de mi-e mai mare rușinea. E mai bătrân decât bunică!... Prin casă, mai merge cu straiile astea... dar aș vrea să le înfrumusețez și eu cu ceva. Ce naiba! Nu sunt o cerșetoare! Sunt și eu fată tânără și cred că mi-ar sta bine să mă gătesc și eu puțin.

MARGARITA: Ia stai, ia stai... Dacă vrei o pereche de manșete de dantelă, îți dau eu dintr-ale mele. Vrei și-un șirag de mărgel?

LUCIETTA: Ei ba nu!

MARGARITA: Ti-aduc acuși. (*Aparte.*) Mi-e milă de ea, săraca! Noi femeile... ce mai!... cum mă vezi și cum te văd, suntem toate o apă! (*Iese.*)

SCENA 2

LUCIETTA, apoi MARGARITA

LUCIETTA: Dă vina pe tata! Dar mi se pare mie că dumneaei e aia care nu vrea. E drept că tata e cam bătăran, cam din topor și că nu-i place să vadă lucruri mai drăguțe în casă; dar când are dânsa poftă să-și facă o rochie, nu se lasă până n-o face. Tata urlă el, dar s-alege cu urlatul. La sărăcuța de mine însă nu se gândește... Zi-i mamă vitregă și pace! Parcă n-aș cunoaște-o: îi e necaz pe mine, că-s mai tânără și mai frumoasă. Nu-i prea convine că sunt și eu aici în casă. Când îmi spune „fata mea” i se face gura pungă... și când îi spun eu „mamă”, tresare c-o îmbătrânesc.

MARGARITA: Hai, scoate-ți șorțul ăla.

LUCIETTA (*și-l scoate*): L-am scos.

MARGARITA: Vino-ncoa', să-ți pun mânecile.

LUCIETTA: Întâi să le văd.

MARGARITA: Uite-le: sunt... aproape noi.

LUCIETTA: Ce să fac cu cârpele astea... să spăl vasele?

MARGARITA: Cum ai zis? Cârpe?... O frumusețe de mâneci de tulpă, pe care nu le-am purtat decât de vreo două ori!

LUCIETTA: Nu vezi ce prăpădite sunt?

MARGARITA: Ia te uită ce nenorocire pe ea?! Acu', crezi că toată lumea o să se zgâiască la mânecile tale, să le vadă dacă-s noi-nouțe!

LUCIETTA: Dar de-ale dumitale ai avut grijă să fie arătoase.

MARGARITA: Ia te uită, cucoana! Ai fi vrând să te-așezi pe-o treaptă cu mine, nu? Ia te uită!... Astea-s mânecile; vrei, le pui; vrei altele mai frumoase, caută-ți...

LUCIETTA: Ei hai, nu te mai supăra, că le pun.

MARGARITA: Vino-aici. (*Punându-i mânecile.*) Ce ți-e și cu năzuroasele astea! Cu cât îi faci mai mult pentru ele, cu atât îți aprinzi paie-n cap!

LUCIETTA (*așezându-și mânecele*): Că mult mai faci pentru mine!

MARGARITA (*același joc*): Fac mai multe decât trebuie!

LUCIETTA (*același joc*): Sărăcuța! Vezi să nu te prăpădești!

MARGARITA (*același joc, smucind-o*): Da obraznică mai ești astăzi!

LUCIETTA: Și nu mă smuci așa, că nu-s vită!

MARGARITA: Ho, prințeso, că nici nu mă mai apropii de tine, că prea ești delicată! De-acum încolo pune slujnica să te servească, că eu nu mai vreau să-mi fac sânge rău cu tine.

LUCIETTA: Mi-ai adus măregele?

MARGARITA: Ba să mă slăbești, că nu mai vreau să aud și vorbe pe urmă.

LUCIETTA: Ei, nu te supăra; știu eu că ești bună.

MARGARITA: Eu proastă... să mă prăpădesc cu firea pentru obraznica asta!

LUCIETTA (*plânge și își șterge ochii cu batista.*)

MARGARITA: Ce te-a mai găsit? Ce ai? (*Lucietta plânge.*)
Acu' de ce te miorlăiești? Ce ți-am făcut?

LUCIETTA (*hohotind*): Mi-ai... mi-ai spus... că-mi da-dai niște măregele... și-acu'... acu' nu mai vrei să mi le... îh, îh, îh...

MARGARITA: Ei, să vezi tu cum mă supăr eu acuși de-a binelea!

LUCIETTA: Mi le dai?

MARGARITA: Hai, vino-ncoa'! (*Vrea să-i pună șiragul la gât.*)

LUCIETTA: Întâi să le văd.

MARGARITA: Vrei neapărat să le găsești și la astea vreun cusur... Stai locului, să ți le pun. Stai frumos!

LUCIETTA (*mormăind*): Cine știe ce vechitură... or fi.

MARGARITA (*prinzându-i șiragul*): Cum, cum?

LUCIETTA: Nimic.

MARGARITA (*același joc*): Mereu bombăni!

LUCIETTA (*găsește o mărgea spartă în sân*): Ia uite! O mărgea spartă.

MARGARITA: Ei și? Mare nenorocire! Răsfiră-le puțin pe celelalte.

LUCIETTA: Dac-or fi toate sparte?

MARGARITA: Nu mă scoate din sărite!

LUCIETTA: Cam câți ani să aibă șiragul ăsta?

MARGARITA: Ei, acum ți-l iau, și nu ți-l mai dau îndărăt!

LUCIETTA: Ei, Doamne! Că întruna îți sare muștarul.

MARGARITA: Dacă nimic nu te mulțumește!

LUCIETTA: Îmi stă bine?

MARGARITA: Minunat.

LUCIETTA: La față îmi stă bine?

MARGARITA: Grozav! (*Aparte.*) A naibii, cochetă mai e!

LUCIETTA (*aparte*): Nu cred, până nu văd. (*Scoate din buzunar o oglinjoară.*)

MARGARITA: Cum! umbli cu oglinda la tine?

LUCIETTA: A, e un flecușeț.

MARGARITA: Atâta-ți trebuie să te vadă tata.

LUCIETTA: Lasă, nu te mai apuca să-i spui acum.

MARGARITA: Bagă de seamă! Uite-l!

LUCIETTA (*ascunde oglinda*): ... dracu-n ea de viață... că nici n-am apucat să mă văd ca lumea!

SCENA 3

LUNARDO și cele de mai înainte

LUNARDO (*Mărgăritei*): Ce-nseamnă asta, doamnă? Te duci la vreo recepție?

MARGARITA: Ia te rog să nu-ncepi! O dată pe an mă-mbrac și eu... și dumnealui mă bârâie! Ți-e teamă, cum mă vezi și cum te văd, că te ruinez!

LUNARDO: Despre mine, să nu zic vorba aia, poți să faci praf și-o rochie pe săptămână! Slavă domnului, nu sunt din ăia care-și mănâncă de sub unghie! Zvârl oricând o

sută de ducați, dar nu pe caraghioslâcuri de-astea! Ce-or să zică onorabilii prieteni pe care-i așteptăm la masă? Că ești un manechin de modă?... Eu nu vreau să-și bată lumea joc de mine!

LUCIETTA (*aparte*): Hi, ce bine-mi pare c-o bombănește!

MARGARITA: Cum îți închipui, mă rog, c-or să vină gătite celelalte? Într-un picior c-o gheată și în celălalt c-un papuc?

LUNARDO: Treaba lor cum vin celelalte! În casa mea însă, nu admit nici un fel de schimonoseli! S-a-nțeles? Nu vreau s-ajung de râsul lumii.

LUCIETTA: Tocmai, tocmai, tată... așa i-am spus și eu.

LUNARDO: Așa, așa... tu să fii fată cuminte, să nu te iei după ea.... Dar ce ai pe tine? Ce sunt drăcoveniile alea de la gât?

LUCIETTA: Mai nimic, tăticule... ce să fie?... acolo niște zdrențe... niște vechituri...

LUNARDO: Ia scoate-ți măregele alea de la gât!

MARGARITA: Tocmai, tocmai... așa i-am spus și eu!

LUCIETTA: Ei, lasă și dumneata, tată, doar suntem în carnaval.

LUNARDO: Și ce vrei să spui cu asta? Că trebuie neapărat să umbli măscuită? Hai, fără mofturi! Azi primim musafiri și n-am chef să se spună că eu am o fată smintită și ea are un tată fără minte! Dă măregele! (*Vrea săi le scoată, dar ea se ferește.*) Dar zdrențele astea, ce sunt? Mâneci cu dantelă? Cine ți-a dat așa ceva?

LUCIETTA: Mama.

LUNARDO (*Mărgăritei*): Ești nebună? Așa-mi crești dumneata fata?

MARGARITA: Dacă nu-i fac gusturile, spune că n-o iubesc... c-o urăsc...

LUNARDO (*Luciettei*): De când ți-au intrat în cap asemenea sticleți?

LUCIETTA: Păi dacă am văzut-o pe dumneaei așa de gătită, mi-a venit și mie cheful.

LUNARDO (*Mărgăritei*): Auzi? Iată unde duce pilda proastă!

MARGARITA: Ea e fată și eu sunt femeie măritată.

LUNARDO: Măritatele să fie pildă bună fetelor.

MARGARITA: Ți-o spun s-o știi: eu nu m-am măritat, cum mă vezi și cum te văd, ca să-mi iau câmpii din pricina copiilor dumitale!

LUNARDO: Și nici eu nu te-am luat... c-acu zic vorba aia!... ca să-mi faci casa de răs!

MARGARITA: Îți fac mai multă cinste decât meriți.

LUNARDO (*Mărgăritei*): Du-te imediat de te dezbracă.

MARGARITA: Nici să mă tai bucățele, și tot nu-ți fac cheful.

LUNARDO: Atunci n-o să vii la masă.

MARGARITA: Ei și? puțin îmi pasă.

LUCIETTA: Dar eu, tăticule, pot să vin la masă?

LUNARDO: Scoate-ți farafastâcurile astea de pe tine.

LUCIETTA: Sigur, tăticule... dacă zici tu, sigur că le scot. Eu sunt ascultătoare. (*Își scoate șiragul și manșetele de dantelă.*) Ia te uită ce mizerii, mi-e și rușine să le port!?

LUNARDO: Ei, ai văzut? Uite cum se cunoaște buna creștere! Ehe! biata nevastă-mea dintâi... Aia femeie înțeleaptă! Nu și-ar fi pus o panglică pe ea fără să mă întrebe, și dacă mă simțea doar c-a să mă strâmb... gata, jos panglica! Binecuvântată fie ea acolo unde e! Cum am fost atât de nebun să mă însor a doua oară?!

MARGARITA: Dar eu... cât de proastă am putut să fiu, să mă mărit cu un necioplit ca tine!?

LUNARDO: Sărăcuța de ea! Îți lipsește ceva? N-ai ce să mănânci?

MARGARITA: Da, sigur! Dacă o femeie are ce mânca, altceva nu-i mai trebuie!

LUNARDO: Dar ce-ți lipsește, mă rog?

MARGARITA: Lasă, dragă, nu mă face să vorbesc...

LUCIETTA: Tată...

LUNARDO: Ce e?

LUCIETTA: N-o să mai pun nimic pe mine, fără să te întreb.

LUNARDO: Și n-o să te căiești deloc.

LUCIETTA: Nici dacă mi-ar spune mama.

MARGARITA: Zi-i, zi-i, mironosițo! Parcă nu ne-am cunoaște! Când e de față, te dai de partea lui, și-apoi, cum întoarce spatele, îl faci cu ou și cu oțet!

LUCIETTA: Eu, doamnă? Ha!

LUNARDO (*Luciettei*): Gura! Gura!

LUCIETTA: Dar minte!

MARGARITA: O auzi cum vorbește?

LUNARDO (*Luciettei*): Te poftesc să taci din gură! Cu mama ta adoptivă nu se vorbește așa. Trebuie s-o respecti, s-o socotești ca pe mama ta adevărată.

LUCIETTA: De mine, nu poate să se plângă.

MARGARITA: Eu însă...

LUNARDO: Tu... să nu zic vorba aia, dezbracă-te repede, că-i mai sănătos.

MARGARITA: Vorbești serios?

LUNARDO: Vorbesc serios.

LUCIETTA (*aparte*): Mor de bucurie.

MARGARITA: Mai curând îmi rup rochia în bucăți!

LUNARDO: Bravo! Începe, că te ajut și eu!

LUCIETTA: Tăticule... Vin musafirii!

LUNARDO: Măgarii! Uite-i cum se grăbesc să dea buzna în casa omului fără să bată. (*Luciettei*.) Șterge-o de-aici!

LUCIETTA: Dar de ce?

LUNARDO (*Mărgăritei*): Și tu fugi de te dezbracă!

MARGARITA: Dar ce vrei să spună musafirii?

LUNARDO: Fir-ar afurisită de treabă!

SCENA 4

SIMON, MARINA și cei de mai înainte

MARINA: Sluga dumitale, cumătră Margarita.

MARGARITA: Sluga dumitale, cumătră Marina.

LUCIETTA: Sluga dumitale.

MARINA: Sluga dumitale, fetițo.

MARGARITA: Jupâne Simon, sluga dumitale.

SIMON (*îmbufnat*): Sluga!

MARINA: Cum, cumetre Lunardo, nici nu ne saluți? Biiine!

LUNARDO: M'da, mulțumesc... (*Luciettei*.) Șterge-o de-aici!

LUCIETTA (*aparte*): Nici moartă nu mă mișc de-aici.

SIMON: După cum vezi am venit, jupâne Lunardo, și-ți mulțumim de invitație.

LUNARDO (*sieși*): Smintita de nevestă-mea și-a pus în cap să mă otrăvească pe ziua de azi!

SIMON (*lui Lunardo*): Cumnatu-meu Maurizio n-a venit încă?

LUNARDO (*sieși*): Ce poate să-și zică Simon în sinea lui când o vede pe nevestă-mea așa de împopoțonată?

MARINA (*lui Simon*): Frumoasă creștere, n-am ce zice! Nici nu te ia în seamă.

SIMON (*Marinei*): Tacă-ți gura! Ce te bagi?

MARINA (*lui Simon*): Îți mulțumesc și ție de politețe!

MARGARITA: Poftim, cumătră Marina, scoate-ți mantila.

MARINA: Bucuroasă. (*Vrea să-și scoată mantila.*)

LUNARDO (*furios, către Margarita*): Dumneata treci dincolo și scoate-ți nu numai șalul... ci și rochia!

MARGARITA: Io-te la el! cum te văd și cum mă vezi, e gata să mă mănânce. Să trecem dincolo, cumătră Marina.

LUNARDO (*către Margarita*): Și dezbracă-te și dumneata.

MARGARITA (*râzând*): Cum? Și eu să mă dezbrac? I-auzi, cumătră Marina, cică să mă dezbrac. Da' nostim mai e și bărbățulul ăsta al meu!

MARINA (*Mărgăritei*): De mine să nu te rușinezi.

LUNARDO (*Mărgăritei*): Cine te-a pus să te împopoțonezi, să nu zic vorba aia, în așa hal?

MARGARITA: Drăguțul de el! Dar pe dumneaei n-o vezi, cum mă vezi și cum te văd, cum e gătită?

LUNARDO: Dumneaei nu e la ea acasă, a venit în vizită, dumneata ești la dumneata acasă.

SIMON (*către Lunardo*): Și eu m-am ciorovăit două ceasuri cu apucata asta, care nu s-a lăsat până nu s-a îmbrăcat

cum o vedeți, după capul ei! (*Marinei.*) Trimite-acasă, să-ți aducă o fustă și-o bluză!

MARINA: Vezi să nu trimit!

MARGARITA: Haidem dincolo, cumătră Marina.

MARINA: Auzi idee! Parcă ne-am fi gătit în cine știe ce brocarturi.

MARGARITA: Capete de bărbați: să avem rochii... și să le ținem în ladă.

MARINA: S-o vezi pe doamna Felice cum e îmbrăcată!

MARGARITA: Dumneata ai văzut-o?

MARINA: A fost pe la mine.

MARGARITA: Cum era, draga mea?

MARINA (*exclamativ*): În mantilă! Avea o mantilă!!

MARGARITA: În mantilă? O...

MARINA: Dar ce mantilă! O frumusețe!

MARGARITA: Auzi, jupân Lunardo? Felice e... cum mă vezi și cum te văd, în mantilă!

LUNARDO: Eu nu mă amestec în treburile altora. Dar, dacă nu vrei să-ți spun, vorba aia, dar e vorbă bine simțită: află că asta e nerușinare!

MARGARITA (*Marinei*): Și rochia? Ce rochie avea?

MARINA: Cusută toată cu fir de argint.

MARGARITA (*lui Lunardo*): Auzi? Cumătra Felice are o rochie bătută în argint... și dumneata îmi faci atâta târăboi pentru zdreanță asta de mătase??

LUNARDO: Acuși s-o scoți!

MARGARITA (*Marinei*): Asta s-o creadă el!... Hai, cumătră Marina, că dacă ne-am lua după capul lor, am umbla cu niște cârpe agățate la spate. (*Lui Lunardo.*) Acum mi-e vremea să mă-mbrac cu ce am, cât sunt tânără! (*leșind.*) Ăsta-i omul! Ce să-i faci?!

LUNARDO: O să mă facă să turbez femeia asta!

MARINA: Dragă jupân Lunardo, crede și dumneata! Fii înțelegător! Are și dânsa ambiție... de cucoană... De, nu zic, prin casă n-avea nevoie de atâtea zorzoane... dar ce vrei? e tânără... și de... mai neștiutoare...

SIMON: Ia isprăvește! Gură de precepeață ce ești!

MARINA: Dacă n-ar fi respectul pentru casa în care mă aflu...

SIMON: Ce-ai face?

MARINA: Ți-aș spune vreo două, să le simți... (*Aparte.*)
Ursul dracului! (*Iese.*)

SCENA 5

LUNARDO și SIMON

SIMON: Dacă vrei să-ți fie viața dulce, însoară-te!

LUNARDO: Îți aduci aminte de prima mea nevastă? Ce blândețe de femeie! Asta-i o scorpie.

SIMON: Eu am fost și mai dobitoc! Pentru că eu în viața mea n-am putut să sufăr muierile, domnule! Așa mi-e felul! Și poftim cu cine să-mi încurc viața: cu împielităta asta!

LUNARDO: În ziua de azi, mai bine te lipsești de înșurătoare.

SIMON: Dacă-i pui frâu muierii, ești sălbatic; dac-o lași de capul ei, ești neghiob.

LUNARDO: De nu-mi era de fată, uite, nu vreau să zic vorba aia, dar îți spun pe cuvânt că nu mă mai încurcam.

SIMON: Dar parcă am auzit că-ți măriți fata? Adevărat?

LUNARDO (*tresărind, supărat*): Cine ți-a spus?

SIMON: Nevastă-mea.

LUNARDO (*același joc*): Cum de-a aflat?

SIMON: Cred că i-a spus nepotu-său.

LUNARDO: Felippetto?

SIMON: Da, Felippetto.

LUNARDO: Derbedeul, palavragiul... maimuțoiul! Tată-său îi spune asta în secret, și el se duce să bată toba! Ah, acum văd că nu e cum l-am crezut. Mai-mai că-mi pare rău c-am promis fata și nu știu ce mă ține să nu zic deodată vorba aia, să stric pe loc învoiala!

SIMON: Te supără și că i-a spus mătușă-si?

LUNARDO: Da, mă supără; fiindcă cine nu știe să-și țină gura, nu-i om cu scaun la cap; și cine n-are scaun la cap, ăla nu-i bun de însurat.

SIMON: Ei da, așa e; numai că azi... s-au dus tinerii de pe vremea noastră! Mai ții minte? Nici cu atâtica n-am fi ieșit din vorba tatii!

LUNARDO: Eu aveam două surori, măritate amândouă... nu știu dacă le-am văzut de zece ori în viața mea.

SIMON: Dar eu? Eu nu vorbeam aproape niciodată cu maică-meal!

LUNARDO: Uite, eu, până azi, habar n-am ce-i aia operă, sau ce-i aia comedie.

SIMON: Ba pe mine m-au dus într-o seară cu de-a sila la operă... dar acolo am dormit tot timpul.

LUNARDO: Când eram băiețandru, mă întreba tata câteodată: „Vrei să te duc la panoramă, sau vrei să-ți dau doi gologani?” Alegeam, fără multă vorbă, gologanii!

SIMON: Dar eu! Îmi dăruia și mie câte un ban, la zile mari; și eu am pus bănuț lângă bănuț, pân-am strâns o sută de ducați... pe care i-am pus cu patru la sută, care face că acum am cu patru ducați mai mult venit. Când îi pritocesc dintr-o palmă în alta ăști patru ducați, simt o plăcere nebună! Nu din zgârcenie pentru patru ducați; dar mă bucur că pot să mă laud, spunând: uite, pe ăștia i-am câștigat când eram copil!

LUNARDO: Arată-mi dumneata azi un singur tânăr care să facă la fel! Toți aruncă banii, vorba aia, cu lopata.

SIMON: Și de-ar fi să arunce... numai banii. Dar își risipesc tot ce au, în chip și fel.

LUNARDO: Și asta-i numai din cauza libertății.

SIMON: Da, domnule! Cum învață unul să se încheie singur la nădragi, o și ia razna!

LUNARDO: Și știi dumneata cine-i învață? Mamele!

SIMON: Să nu mai vorbim!... Am auzit și eu niște lucruri de mi s-a zburlit părul.

LUNARDO: Așa-i, cumetre. Numai ce le auzi: „Bietul băiat! Să petreacă, mititelul! Ce, vrei să-l doboare melancolia?”... Și, când vin musafirii în casă, îl cheamă numaidecât: „Vino-ncoa’, puiul maichii! Ia numai privește-l, cumătră Lucrezia, când îi vezi obrăjorii ăștia, apăi să i-i mănânci? Și nici nu știi ce hăzos e! Ia cântă tu cântecul ăla... ia joacă tu scena aia frumoasă cu Truffaldino⁴! Nu că-l laud, dragă cumătră, dar ce nu știe el?... dansează, joacă cărți, face poezii; și are și-o drăguță, știi? Cică vrea să se-nsoare! E el cam obraznic, dar ce să-i faci? Copil! I-o veni lui mintea la cap... Ia vin tu la mama, comoara mea, și dă-i și tușichii Lucrezia o guriță...” Pfui! murdării, nerușinare, femei fără judecată.

SIMON: Phii! ce n-aș da să fi fost aici vreo șapte-opt muieri de-astea pe care le știu și eu... să te-audă!

LUNARUO: Dă-le la naiba-ncolo, că mi-ar scoate ochii!

SIMON: Astea... ce mail... Dar ia zi: închei astă-seară contractul cu jupân Maurizio?

LUNARUO: Hai să trecem în prăvălie și-ți spun tot.

SIMON: Nevastă-mea cred c-o să rămână dincolo, cu-a dumitale.

LUNARDO: Nu vrei să...

SIMON: E sigur că nu se mai află nimeni pe-acolo?

LUNARUO: În casa mea!? Fără să știu eu, aici nu intră nimeni!

SIMON: În schimb, dac-ai ști... la mine, azi-dimineață... Dar lasă! nici nu-ți mai spun.

LUNARDO: Spune, spune, ce s-a întâmplat?

⁴ Personaj din vechea comedie italiană; tipul servitorului șiret, care face pe prostul (n.r.).

SIMON: Hai să ne ducem și-ți spun. Femei... ufl! zi-le femei și iar femei!

LUNARDO: Cine-a spus nevastă, a spus năpastă; cine-a zis muiere, a spus fiere!

SIMON (*râzând și îmbrățișându-l pe Lunardo*): Buuun! Asta-i, într-adevăr, vorbă de om cuminte.

LUNARDO: Și totuși, dacă e să spun adevărul, mie-mi plac.

SIMON: Dară mie, dară mie!

LUNARDO: Însă, acasă!

SIMON: Și numai în doi.

LUNARDO: Și cu ușile zăvorâte.

SIMON: Și cu balcoanele oblonite.

LUNARDO: Și să nu slăbești hățurile!

SIMON: Și să meargă așa cum le mânăm noi!

LUNARDO: Și cine-i bărbat, așa să facă! (*Iese.*)

SIMON: Și cine nu face așa... nu-i bărbat! (*Iese.*)

SCENA 6

Altă cameră

MARGARITA și MARINA

MARINA: Fă asta pentru mine! Hai, te rog... cheam-o pe Lucietta ca să-i mai spunem câte ceva despre logodnic. Îi facem și ei o plăcere... și o auzim și ce părere are.

MARGARITA: Crede-mă, cumătră Marina, că nu merită.

MARINA: Ei nu... și de ce?

MARGARITA: E o nesuferită. Eu mă dau peste cap s-o mulțumesc... și ea e nerecunoscătoare și... cum mă vezi și cum te văd, obraznică și prefăcută.

MARINA: Fată dragă, mai trece și dumneata cu vederea... așa e tinerețea...

MARGARITA: Dar ce, Lucietta mai e copil?

MARINA: Câți ani să aibă oare?

MARGARITA: Păi o fi având vreo optsprezece bătuți pe multe.

MARINA: Ei, nu mai spune!

MARGARITA: Să nu mă mișc de-aici!

MARINA: Nepotu-meu tocmai a împlinit douăzeci.

MARGARITA: Ca vârstă, se potrivesc.

MARINA: Și unde mai pui că e băiat foarte bun.

MARGARITA: Dacă e... ca să spun drept, apăi nici Lucietta nu-i fată rea; dar are toane! Uneori mă omoară cu dragostea; alteori, mă face de-mi vine s-o omor.

MARINA: Astea-s ale vârstei, draga mea! Mi-aduc aminte, crede-mă, de parc-ar fi fost ieri: tot așa făceam și eu cu mama.

MARGARITA: Bine, bine... numai că nu-i totuna. O mamă adevărată n-are decât să rabde... mie, însă, ea nu mi-e nimic.

MARINA: Ei, totuși, e fata soțului dumitale.

MARGARITA: Dar chiar el mă face de-mi trece orice poftă de dragoste pentru fată! Pentru că, dacă-i fac fetei gusturile, țișă, și dacă nu i le fac, mormăie. Să mor, dacă mai știu ce să fac!

MARINA: Fă tot ce poți ca să grăbești cununia.

MARGARITA: Of, doamne! Și mâine dac-ar fi să fie!

MARINA: Cum? N-o să se cadă azi la învoială?

MARGARITA: Nu poți să pui temei pe bărbații ăștia; se schimbă dintr-o clipă într-alta.

MARINA: Totuși, eu m-aș prinde pe orice că azi se pune la cale nunta.

MARGARITA: Azi? De ce?

MARINA: Pentru că știu că jupân Lunardo a poftit la masă și pe cumnatu-meu, Maurizio. Nu prea se întrec dumnealor cu asemenea invitații fără o pricină oarecare... ai să vezi dacă n-am dreptate.

MARGARITA: Tot ce se poate. Dar e cu neputință s-ajungă la nuntă și să nu-i spună fetei nimic!

MARINA: Parcă n-ai ști ce fel de oameni sunt. Ăștia sunt în stare să le spună așa, hodoronc-tronc: Hai, dați-vă mâna și gata! Zis și făcut!

MARGARITA: Și dacă ar zice fata „ba”?

MARINA: Vezi? Tocmai de aia e mai bine s-o prevenim.

MARGARITA: Zici că să mă duc s-o chem?

MARINA: Dacă crezi și dumneata că e mai bine așa, cheam-o.

MARGARITA; Draga mea, mă bizui pe dumneata.

MARINA: Ehe, dragă cumătră Margarita, când e vorba de prevedere, apăi nimeni nu te întrece pe dumneata.

MARGARITA: Atunci mă duc și vin. *(Iese.)*

MARINA: Biata fată! Auzi colo, să-i torni găleata-n cap, așa, dintr-o dată! Ghinionul ei, să aibă o mamă vitregă fără un pic de minte!

SCENA 7

MARGARITA, LUCIETTA și MARINA

MARGARITA: Hai, fetițo, vino... că vrea să-ți spună ceva cumătră Marina.

LUCIETTA: Vă rog să mă iertați că n-am venit mai devreme, dar mă tot tem să nu fac vreo prostie. În casa asta, orice faci tot rău iese.

MARINA: Da... e drept că tatăl dumitale e cam cicălitor; dar bucură-te că ai, în schimb, o mamă vitregă care ține la dumneata.

LUCIETTA *(îi face semn cu cotul că nu-i adevărat)*: Asta așa e, doamnă.

MARINA *(aparte)*: Parcă dac-aș avea o fată vitregă, aș face altfel!

MARGARITA *(aparte)*: Nu zic că n-o iubesc... dar abia aștept să n-o mai văd în ochi.

LUCIETTA: Aveați să-mi spuneți ceva, doamnă Marina?

MARINA: Cumătră Margarita...

MARGARITA: Da, draga mea?...

MARINA: Spune dumneata.

MARGARITA: Nu, lasă!... începe dumneata.

LUCIETTA: Vai de mine! E de bine, ori de rău?

MARINA: De bine, de bine! De bine!

LUCIETTA: Atunci, nu mă mai chinuiți.

MARINA: Felicitările mele, Lucietta.

LUCIETTA: Pentru ce?

MARINA (*Mărgăritei*): Să-i spun?

MARGARITA: Ei hai, dac-ai început, spune-i!

MARINA: Te felicit, că te-ai logodit.

LUCIETTA (*pierită*): Eu!? Adevărat?

MARINA: Uită-te la ea! Nu-ți vine să crezi?

LUCIETTA: Nu! Nu cred.

MARINA (*arătând spre Margarita*): Întreab-o și pe ea.

LUCIETTA: E adevărat, mămucă?

MARGARITA: Mda... după cât se aude.

LUCIETTA (*Marinei*): A!... atunci nu-i nimic sigur?

MARINA: Ba eu cred că e mai mult ca sigur.

LUCIETTA: Râdeți de mine, tușă Marina!

MARINA: Eu să râd? Da știu și cine ți-e logodnicul!

LUCIETTA: Nu... adevărat? Cine-i?

MARINA: Cum? Nu știi chiar nimic, nimic?

LUCIETTA: Nu știu. Spune-mi, te rog. Îmi pare că visezi!

MARINA: Și n-ai vrea să-ți tălmăcim noi visul?

LUCIETTA: Vreți?

MARGARITA: Poate te paște norocul...

LUCIETTA: De-ar da Dumnezeu o dată. (*Marinei*). E tânăr?

MARINA: Așa, cam de vârsta ta.

LUCIETTA: E frumos?

MARINA: Pot spune că da.

LUCIETTA (*aparte*): Vai, ce bine!

MARGARITA (*Luciettei*): Ei, acuși - cum te văz și cum mă vezi - mori să afli.

LUCIETTA (*Mărgăritei*): Ah, mamă, nu mă mai necăji...
Parcă ți-ar părea rău!

MARGARITA: Te-nșeli amarnic. Dacă ar fi după mine, nici măcar până mâine n-aș amâna.

LUCIETTA: Și parcă nu știu eu de cel!

MARGARITA: Spune, spune, dă-i drumul!

LUCIETTA: Pentru că mă iubești ca sarea-n ochi!

MARGARITA (*Marinei*): O auzi cum vorbește?

MARINA: Dragele mele, acum v-ați găsit să vă certați?

LUCIETTA (*Marinei*): Da' ia spune-mi, cum îl cheamă?

MARINA: Felippetto.

LUCIETTA: A, ce nume frumos! E de familie bună?

MARINA: E nepotul meu.

LUCIETTA (*bucuroasă, o sărută pe Marina*): Ooo!.... Vai, ce bine-mi pare, tușico! Ești tușica mea iubită!

MARGARITA: Ia uite la ea! Ce giumbușlucuri!

LUCIETTA: Lasă, că știu eu că dumneata n-ai pus umărul deloc...

MARGARITA: Pentru cât te-ai purtat de frumos cu mine...

MARINA (*Luciettei*): Dar, ia spune-mi, fetițo dragă, l-ai văzut vreodată?

LUCIETTA: Eu? Păcatele mele! Când și unde să-l fi văzut, dacă aci nu intră măcar un câine, iar eu nu mă duc nicăieri niciodată?

MARINA: Ei, o să-l vezi și o să-ți placă.

LUCIETTA: Adevărat? Și când o să-l văd?

MARINA: De, asta nu știu; poate cumătra Margarita să știe mai multe.

LUCIETTA: Spune, măicuțo, când o să-l văd?

MARGARITA: M'da... „măicuțo, când o să-l văd?”... O vezi ce frumos știe să se roage? Când are interes! Când n-are, mârâie, mușcă, zgârâie...

LUCIETTA: Doară știi cât de mult țin la dumneata.

MARGARITA: Fugi de-aici, șireato!

MARINA (*aparte*): A naibii fată... afurisită ce-i, de n-are pereche.

LUCIETTA: Și zi așa, tușă Marina. E feciorul lui jupân Maurizio?

MARINA: Da, fetițo, e singurul lui fecior.

LUCIETTA: Vai, cât mă bucur! Dar nu cumva e și el bătăran ca tată-său?

MARINA: Aș! o comoară de băiat...

LUCIETTA: Dar când o să-l văd și eu o dată?

MARINA: Ca să spun drept, și eu aș ține să vă vedeți înainte, pentru că... mai știi?... s-ar putea să nu-ți placă... sau... iar mai știi?... să nu-i plăci *tu* lui.

LUCIETTA: S-ar putea să... nu-i plac? Eu?

MARGARITA: Doar nu te vei fi crezând acumă, cum mă vezi și cum te văd, că ești Venus?!

LUCIETTA: Venus n-oi fi eu... dar nici muma pădurii nu-s.

MARGARITA (*aparte*): Dar închipuită mai e!

MARINA: Uite, cumătră Margarita... să-ți spun ceva... un secret.

LUCIETTA: Pot să aud și eu?

MARINA: Da, da, ascultă și tu... Când am vorbit cu cumătra Felice despre nunta asta, ea să se crucească nu altceva, auzind că tinerii n-au voie să se vadă decât după încheierea învoielii. Și s-a prins că ticluiește ea într-un fel lucrurile! Or, după cum știți, azi Felice vine aici la masă și... să auzim ce spune.

LUCIETTA: Minunat! Într-adevăr minunat!

MARGARITA: Ușor e să spui „Minunat”! Dar, dacă bărbatu-meu prinde ceva de veste, cine plătește oalele sparte? Tot eu, cum mă vezi și cum te văd!

LUCIETTA: Dar n-are cum să afle!

MARGARITA: Auzi: n-are cum! Mă rog, dar când intră cineva în casa asta, pe unde intră? Pe coș?

LUCIETTA: Eu nu mai știu ce să zic... Dumneata ce crezi, doamnă Marina?

MARINA: Vorbind cinstit... cumătra MARGARITA are dreptate. Să auzim ce spune Felice. Dacă se lasă cu încurcătură, apăi nici eu nu mă bag.

LUCIETTA: Vedeți? Întâi îmi făgăduiți marea cu sarea... și pe urmă lăsați totul baltă.
MARGARITA: Sst, tăceți, parcă aud că...
MARINA: Da, vine cineva.
LUCIETTA: Aoleu, de n-ar fi tata! O șterg.
MARINA: De ce te temi, că nu-i nici un bărbat aici.
MARGARITA: A! știți cine e?
MARINA: Cine?
MARGARITA: Cumătra Felice, mascată și parcă o vezi că pune ceva la cale!
LUCIETTA: E singură?
MARGARITA (*Luciettei*): Singură. Cu cine vrei să fie, domnișoară?
LUCIETTA (*veselă*): Nu fii rea, măicuțo... eu te iubesc...
MARINA: Ei, acum poate o să aflăm ceva.
LUCIETTA (*sărind pe loc*): Să aflăm odată ceva!

SCENA 8

FELICE în capă neagră și mascată și cele de mai înainte

FELICE: Sluga dumneavoastră. (*Urmează salutarile obișnuite.*)
MARGARITA: De ce așa târziu, cumătră Felice? Nu bănuiai că toată lumea te dorește?
LUCIETTA: Vai, cum te-am dorit!
FELICE: Uf! Dacă ați ști ce... Stați, să vă povestesc.
MARINA: Ai venit singură? Nu te-a însoțit nimeni? Nici măcar soțul dumitale?
FELICE: Ba am venit cu cotorul ăla de varză...
MARGARITA: Și unde e?
FELICE: L-am trimis în prăvălie la soțul dumitale... ca să nu stea aici pe capul nostru, fiindcă avem de vorbit.
LUCIETTA (*aparte*): De mi-ar da o veste bună!

FELICE: Știți cine mai e în prăvălie cu ei?

MARINA: Bărbatu-meu?

FELICE: Afară de el... Ei?

MARINA: Cine?

FELICE: Jupân Maurizio.

LUCIETTA (*aparte*): Tatăl băiatului!

MARINA: Cum de-ai putut aflat?

FELICE: Bărbatu-meu, care e și el coșcogea necioplitul, n-a vrut să intre în prăvălie, până nu-i spune cine mai e acolo... și atunci slujnica i-a spus că e jupân Simon cu jupân Maurizio.

MARINA: Dar ce-or fi făcând toți acolo?

FELICE: Eu cred... cum să zic?... că pun la cale... mă-nțelegeți ce!

MARINA: Afacerea aia!

MARGARITA: Aha, da!... Da! Acuma vin și eu de-acasă!

LUCIETTA: Am înțeles și eu!

MARINA: Dar cu chestia cealaltă, de care am vorbit noi două, nu e nimica nou?

FELICE: Cu... prietenul nostru?

MARINA: Da, da, cu... în fine, cu...

LUCIETTA (*aparte*): Cred că, dacă vorbesc așa, pășărește, eu nu le înțeleg.

FELICE: Putem să vorbim pe față?

MARGARITA: Păi sigur că da, la ce mai folosește să ne ascundem? Doară Lucietta știe tot.

LUCIETTA: O, scumpă doamnă Felice, vă sunt atât de îndatorată!

FELICE: Poți să zici că ai noroc, fetițo... dar ce noroc!

LUCIETTA: Da? de ce?

FELICE (*Luciettei*): Până acum nu-l văzusem încă pe băiat; dar pot să te încredințez că e un giuvaier, nu alta!

LUCIETTA (*nu mai poate de mândră.*)

MARGARITA (*Luciettei*): Hai, hai, nu te mai fuduli!

MARINA: Acu', nu că mi-e nepot, dar e un băiat și jumătate!

LUCIETTA (*repetă jocul.*)

MARGARITA: Tocmai de-aia trebuie să fii chibzuită și să știi, cum mă vezi și cum te văd, să te faci iubită!

LUCIETTA: Numai să ajungem noi acolo; pe urmă lăsați pe mine.

MARINA (*Felicei*): Ei, ce zici?... s-or putea vedea copiii ăștia?

FELICE: Cred că da.

LUCIETTA: Cum? Și când? Zău, doamnă Felice... Când? Cum? Acum?

FELICE: Ce grăbită e, mititica!

LUCIETTA: De ce nu-mi spuneți?

FELICE (*încet, celorlalte trei*): Ascultați... Vine aici chiar acum.

MARGARITA (*surprinsă*): Aici?

FELICE: Da, aici.

LUCIETTA (*Mărgăritei*): Și de ce să nu vină aici?

MARGARITA: Tu, mai bine taci, că nu știi ce vorbești! Dragă cumătră Felice, doar cunoști pe bărbatu-meu: vezi să nu stricăm mai rău lucrurile.

FELICE: N-avea nici o grijă. Băiatul vine mascat și îmbrăcat femeiește, așa că soțul dumitale n-are cum să-l recunoască.

MARINA: Bun, bun; ai avut o idee minunată.

MARGARITA (*către Felice și Marina*): Ei, dragă cumătră, nici nu știi ce miros are bărbatu-meu! Și dacă se descoperă șiretlicul e vai și-amar de mine!

LUCIETTA (*veselă*): N-auzi, mamă, că vine mascat?

MARGARITA: Hai, nu fi proastă!

LUCIETTA (*întristată, Mărgăritei*): O să vină îmbrăcat femeiește!

FELICE: Zău, îmi pare și rău, cumătră Margarita, că n-ai încredere în mine! De ce atâta grijă? Oricum ar veni, tot bine pică. Ori vine și ne găsește aici singure cum suntem acum, și-atunci putem vorbi în voie; ori vine când suntem la masă, sau când e de față bărbatul dumitale... și-atunci, las' pe mine, că știu eu cum o scot la capăt! S-or vedea copiii cum or putea... Parcă o privire acolo, pe furiș, nu spune și că nu e destul!

LUCIETTA (*Felicei, patetică*): Pe furiș?

MARGARITA: Vine singur?

FELICE: Nu, draga mea; singur nu poate să vină; e doar mascat și îmbrăcat femeiește.

MARGARITA (*Felicei*): Atunci, cu cine vine?

FELICE (*Mărgăritei*): Cu un străin. (*Marinei.*) Cu cel de azi-dimineață.

MARINA: A... am înțeles.

MARGARITA: Numai că dacă vede bărbatu-meu, cum mă vezi și cum te văd, lume străină în casă... foc și pârjul se face!

FELICE: Păi și celălalt vine mascat!

MARGARITA: Asta e și mai rău!... Nu, nu... se poate!

LUCIETTA: Dar mai sfârșește, mamă, nu mai vedea numai piedici în toate! (*Aparte.*) Asta toate le vede în negru.

MARGARITA: Știu eu ce spun! Că doar îl cunosc pe bărbatu-meu, cum mă vezi și cum te văd!

FELICE: Ascultă dragă, și-al meu și-al dumitale sunt o apă și-un pământ! Parcă-s sunt frământați din aceeași cocă! Numai că eu, vezi? Nu mă mai sperii atâta!

MARGARITA: Ei, te fericesc că ești mai iscusită decât mine.

LUCIETTA (*tresare*): Bate cineva!

MARGARITA: Lasă nălucile, că n-a bătut nimeni.

MARINA: Sărăcuța! Or fi bătăile inimioarei ei...

FELICE: Uite ce, cumătră Margarita: eu, în chestia asta, n-am nimic de câștigat. M-am amestecat numai de dragul Marinei și pentru mititica asta, la care țin. Dar dacă dumneata te superi...

LUCIETTA (*Mărgăritei*): Vezi? Vezi ce faci?

MARINA (*Mărgăritei*): Acum, la noroc! Tot am intrat în joc!

MARGARITA (*Luciettei*): Bine, bine, însă, dacă s-o întâmpla ceva... să știi că tu plătești oalele sparte.

LUCIETTA (*Mărgăritei*): N-auzi? Când spun eu că bate cineva!

MARGARITA: Da, acum bate.

LUCIETTA: Parcă doarme slujnica aia. Mă duc eu.

MARGARITA: Nu, domnișoară, nu. Mă duc eu. (*Iese.*)

SCENA 9

FELICE, MARINA și LUCIETTA

LUCIETTA: Vă rog, nu mă lăsați!

FELICE: N-aș vrea s-o nemulțumesc pe cumătra Margarita.

MARINA: Ia n-o mai lua în seamă! Dacă ar fi după ea, biată fetița asta ar rămâne nemăritată!

LUCIETTA: Oh, dac-ați ști!

FELICE (*Marinei*): Dar de ce oare? Ce are cu fata?

MARINA: Ei ce?! Invidia. Moare de neceaz că ea a luat un bărbat bătrân și fie-sa vitregă ia unul tânăr!

LUCIETTA: Tare mă tem că e așa cum ziceți.

FELICE: E drept că parcă n-are șir când vorbește: acu' spune una, acu' alta...

MARINA: Păi dacă-ți spun eu! Habar n-are ce vrea! Uite-așa: nici în căruță, nici în teleguță!

LUCIETTA: Nu e-n stare să spună altceva decât „cum mă vezi și cum te văd... cum mă vezi și cum te văd”.

SCENA 10

MARGARITA și cele de mai înainte

MARGARITA: Pe dumneata te caută, cumătră Felice.

FELICE: Pe mine? Cine?

MARGARITA: Întreabă de dumneata niște măști.

LUCIETTA (*veselă, Felicei*): Niște măști care întreabă de dumneata?

MARINA (*Felicei*): O fi... pricinașul?

FELICE (*Marinei*): Tot ce se poate. (*Margaritei.*) Poftește-le în casă.

MARGARITA: Și dacă ne pomenim aici cu bărbatu-meu?

FELICE: Ei, dacă vine bărbatul dumitale, n-oi ști eu să-i croiesc acolo vreo minciună? Nu pot să-i spun că e soră-mea, care-i măritată la Milano? Tocmai o așteptam zilele astea și poate să pice din clipă în clipă.

MARGARITA: Dar cu masca-bărbat ce facem?

FELICE: Ei, asta-i bună! Parcă nu pot să-i spun că acela mi-e cumnat!

MARGARITA: Bine, bine, dar bărbatul dumitale ce-o să zică?

FELICE: Bărbatu-meu, când vreau eu să zică „da”, e destul o singură privire să-i arunc și mă-nțelege.

LUCIETTA: Mai născocoști multe, mamă?

MARGARITA: Multe *ce*?

LUCIETTA: Piedici!

MARGARITA: Nu mă face să vorbesc că pe urmă... Ei, hai acum, totuna-i dacă or sta măștile afară, ori dacă intră în casă; la urma urmei, pe tine ar trebui să te îngrijească treaba asta mai mult decât pe mine. (*Spre culise.*) Pofțiți, măscuțelor, pofțiți în casă!

LUCIETTA (*sieși*): Vai cum îmi bate inima!

SCENA 11

FELIPPETTO, îmbrăcat femeiește și mascat, CONTELE RICCARUO și cele de mai înainte

RICCARDO: Doamnelor, preaplecata voastră slugă!

FELICE: Sluga dumneavoastră, măștilor.

MARGARITA (*înțepată*): Sluga!

MARINA (*lui Felippetto*): Mă înclin, doamnă mască!

FELIPPETTO (*face o reverență de femeie.*)

LUCIETTA (*aparte*): Se vede de la început ce creștere frumoasă are!

FELICE: Ați ieșit la plimbare, măștilor?

RICCARDO: Carnavalul îți trezește chef de petrecere.

MARINA: Domnișoară Lucietta, ce zici de măștile astea?

LUCIETTA (*făcând pe rușinoasa*): Ce vreți să spun?

FELIPPETTO (*aparte*): Drăguța de ea! Parcă-i un măr copt!

MARGARITA: Să nu vă fie cu supărare, măștilor... dar ați luat masa?

RICCARDO: Eu, nu.

MARGARITA: Noi, însă, am vrea să ne așezăm la masă.

RICCARDO: Atunci, sigur... nu vă mai stingherim...

FELIPPETTO (*aparte*): Ce naiba?... Că nici nu m-am putut uita bine la fată!

RICCARDO (*lui Felippetto*): Trebuie să mergem, doamnă mască.

FELIPPETTO (*aparte*): Fir-ar să fie de treabă.

MARINA (*măștilor*): Ei, mai puteți sta nițeluș.

MARGARITA (*aparte*): Parcă-mi și vâjâie în urechi urletele apucatului ăla de bărbatu-meu.

FELICE (*lui Felippetto*): O vorbuliță să-ți mai spun, măscuțo!

FELIPPETTO (*se apropie de Felice.*)

FELICE (*lui Felippetto*): Îți place?

FELIPPETTO (*încet, Felicei*): Ba bine că nu!

FELICE (*același joc*): O găsești frumoasă?

FELIPPETTO (*același joc*): Și încă cum!

LUCIETTA: Mamă! Măscuțo!

MARGARITA: Ce vrei?

LUCIETTA (*încet*): Numai un pic, un piculeț dacă l-aș vedea și eu!

MARGARITA: Vezi să nu te-nhaț acum de braț și să te scot afară!

LUCIETTA: Uffff!

MARINA (*lui Felippetto*): Măscuțo! (*Felippetto se apropie de Marina.*) Îți place?

FELIPPETTO: Și încă mult!

MARINA (*lui Felipetto*): Nu iei puțin tabac, măscuță?

FELIPETTO: Da, doamnă.

MARINA: Atunci, poștește.

FELIPETTO (*ia tabac cu două degete și vrea să-l tragă pe nas fără să-și scoată masca.*)

FELICE: Când tragi tabac, îți scoți masca de pe obraz. (*Îi scoate masca.*)

LUCIETTA (*uitându-se la el pe furiș*): Vai ce frumos e!

MARINA (*spre Felipetto*): Ce fată frumoasă!

FELICE: E surioara mea.

LUCIETTA (*râzând*): Îmi vine să mor de râs!

FELIPETTO (*aparte*): Vai ce frumos râde!

FELICE: Vino-ncoa'. Dă gluga pe spate. (*Îi scoate gluga.*)

LUCIETTA (*aparte*): Îmi crește inima când îl văd.

MARINA (*despre Felice și Lucietta*): Care-i mai frumoasă din astea două fete?

FELIPETTO (*se rușinează și se uită pe furiș la Lucietta*).

LUCIETTA (*face la fel*).

RICCARDO (*aparte*): Mulțumită doamnei Felice mi-a fost dat să asist azi la cea mai drăgălașă comedie din lume.

MARGARITA (*Luciettei și lui Felipetto*): Ei haideți, acum gata, că n-am poftă, cum mă vezi și cum te văd, să dăm de bucluc... Uite, să nu mai vorbim pe ocolite. Mulțumiți doamnelor că v-au prilejuit întrevăderea asta și rugați-vă lui Dumnezeu să vă ajute să vă cununați, dacă așa v-o fi scris!

FELICE: Acum duceți-vă, măștilor; deocamdată, mulțumiți-vă cu atâta.

FELIPETTO (*aparte*): Parcă nici nu pot să mă desprind din loc.

LUCIETTA (*aparte*): Îmi răpește inima.

MARGARITA: Slavă Domnului c-am scăpat cu fața curată!

MARINA (*lui Felipetto*): Trage-ți gluga pe cap.

FELIPETTO: Cum s-o trag? Nu mă pricep.

FELICE: Vino-ncoa, să te dichisesc eu. (*Îi așază gluga.*)

LUCIETTA (*râzând tare*): Mititelul... nici nu știe cum să-și pună masca.

FELIPPETTO (*Luciettei*): Râzi de mine?

LUCIETTA (*râzând*): Eu, nu!

FELIPPETTO: Șireato.

LUCIETTA (*aparte*): Vai, drăguț e!

MARGARITA: Vai, sărăcuța de mine! Ce mă fac?

FELICE: Ce e? Ce s-a-ntâmplat?

MARGARITA: Bărbatu-meu! Vine!

MARINA: Phii, lua-l-ar... și al meu!

FELICE: Dacă vă spun că e soră-meă!

MARGARITA: O fi, dar dacă mă prinde cu minciuna, numai eu știu ce m-așteaptă! (*Lui Felippetto, împingându-l.*) Repede, repede, ascundeți-vă! Dumneata treci în odaia aia! (*Lui Riccardo.*) Iar dumneata, te rog, domnule, du-te dincolo!

RICCARDO: Ce încurcătură mai e și asta?

FELICE: Du-te, du-te, domnule Riccardo. Fii atât de bun.

RICCARDO: O! ca să vă fiu pe plac, o fac, o fac și pe-asta! (*Intră într-o cameră.*)

FELIPPETTO (*aparte, intrând în altă cameră*): De-aici, o să trag cu urechea!

LUCIETTA (*aparte*): Îmi tremură picioarele de nu mai pot!

MARGARITA (*Felicei și Marinei*): V-am spus că n-o să scap cu fața curată!

MARINA: Nu te mai... că nu-i nimic.

FELICE: Când ne-om duce la masă, or s-o șteargă amândoi.

MARGARITA: Parcă mi-a luat Dumnezeu mințile.

SCENA 12

LUNARDO, SIMON, CANCIANO și cele de mai înainte

LUNARDO: Plecăciune, doamnelor! Vi s-or fi lungit urechile de foame! Nu?... Măncăm îndată. Îl mai așteptăm pe cumătrul Maurizio, și, cum vine, ne și așezăm la masă.

MARGARITA: Păi nu era aici cumătrul domnul Maurizio?

LUNARDO: Ba era, dar s-a dus puțin că mai are ceva de făcut și se întoarce îndată. (*Luciettei.*) Dar tu ce ai, că pari cam îmbufnată?

LUCIETTA: Nimic. Vrei să trec dincolo?

LUNARDO: Nu, nu, fata tatii, rămâi aici cu noi... pentru că ți-a sunat în sfârșit și ție ceasul ăl bun... nu-i așa, frate Simon?

SIMON: Da, da... și mă bucur pentru ea, mititica!

LUNARDO (*lui Canciano*): Dumneata ce zici, cumetre Canciano?

CANCIANO: Da, ce-i drept, merită și ea bucuria asta.

LUCIETTA (*aparte*): Nu mă slăbește de loc tremuriciul ăsta!

FELICE: Ai vreo veste să ne dai, fupân Lunardo?

LUNARDO: Da, doamnă.

MARINA: Ei, hai, s-o auzim și noi!

MARGARITA (*lui Lunardo*): Eu sunt totdeauna ultima care află.

LUNARDO: Ascultă, nevastă, astăzi poți să spui ce vrei, că eu tot nu mă supăr!... Azi sunt mulțumit și vreau să ne veselim cu toții... Vino-ncoa', Lucietta! (*Ea se apropie tremurând*). Ce ai?

LUCIETTA (*tremurând*): Nici eu nu știu...

LUNARDO: Ai friguri?... Ei, ia ascultă ici, să vezi cum îți trec! Înaintea soției mele, care îți ține loc de mamă... și în fața acestor doi oameni de ispravă și a soțiilor lor... află, fata mea, că ești logodită.

LUCIETTA (*tremură, plânge, e gata să cadă.*)

LUNARDO: Ei, ce te-a găsit? Îți pare rău că te-ai văzut logodită?

LUCIETTA: Nu, tată!

LUNARDO: Ei... și știi cine e logodnicul?

LUCIETTA: Da, tată.

LUNARDO (*ca ars*): Cum știi? De unde știi? Cine ți-a spus?

LUCIETTA: Nu, tată, nu știu. Iartă-mă, te rog, că nici nu-mi dau seama ce spun.

LUNARDO (*către Simon și Canciano*): Oooo, câtă inocență! Uite, așa am crescut-o eu!

FELICE (*încet, Mărgăritei*): Dac-ar ști el cum stă treaba!

MARGARITA (*Felicei*): Tremur să nu afle!

MARINA (*Mărgăritei*): Nu mai e nici o primejdie.

LUNARDO: Ei bine, fetițo, află că logodnicul tău e feciorul cumătrului Maurizio, nepotul cumetrei Marina.

MARINA: Adevărat? Nepotu-meu?

FELICE: Ce spui, dom'le?

MARINA: E, într-adevăr, un băiat cum nu se mai află.

FELICE: Mai bine nici că se putea!

MARINA: Când se face cununia?

LUNARDO: Azi.

MARGARITA: Azi?

LUNARDO: Da, azi! Chiar acuși. Cumătrul Maurizio s-a repezit până acasă; s-a dus să-și ia feciorul, îl aduce aici.

Mâncăm împreună și apoi tinerii își dau mâna imediat.

MARGARITA (*aparte, tresărind*): Aoleu! Păcatele mele!

FELICE: Da' cum? Așa, la iuțeală?

LUNARDO: Mie nu-mi place ciorba lungă.

LUCIETTA (*aparte*): Acu-mi tremură și inima, și ficatul, și rinichii...

LUNARDO (*Luciettei*): Da' tu ce ai?

LUCIETTA: Eu?... nimic.

SCENA 13

MAURIZIO și cei de mai înainte

LUNARDO (*către Maurizio*): Ei, în sfârșit, iată-te!

MAURIZIO (*agitat*): Iată-mă.

LUNARDO: Da' ce ai?

MAURIZIO: Nu-mi vin în fire!

LUNARDO: Ce s-a întâmplat?

MAURIZIO: Mă duc acasă să-mi iau băiatul... caut băiatul peste tot... și băiatul nicăieri! Întreb... cercetez... și mi se spune, în sfârșit, c-a fost văzut în tovărășia unui oarecare domn Riccardo, prieten cu doamna Felice. (*Către Felice.*) Cine-i acest domn Riccardo? Cine e străinul ăsta și ce are de împărțit omul ăsta cu fiul meu?

FELICE: Cât privește pe fiul dumitale, nu știu nimic. Cât privește însă pe străin, e un cavaler foarte onorabil. Nu-i așa, jupân Canciano?

CANCIANO: Eu habar n-am cine e, și nu știu cine dracu' mi l-a vârat pe gât. Dacă am tot tăcut pân-acum și am înghițit, a fost numai ca să-ți fac damblaua și să nu ne luăm la harță; dar acuma ți-o spun răspicat că la mine-n casă nu mai are ce căuta. De unde știu eu că n-o fi vreun bandit din ăia, care caută oameni pentru oaste?

SCENA 14

RICCARDO, cei de mai înainte, apoi FELIPPETTO

RICCARDO (*lui Canciano*): Fă bine și măsoară-ți cuvintele când vorbești despre un cavaler onorabil.

LUNARDO (*lui Riccardo*): În casa mea?

MAURIZIO (*lui Riccardo*): Unde e fiul meu?

RICCARDO (*lui Maurizio*): Fiul dumitale e dincolo!

LUNARDO: Acolo... în cameră?!

MAURIZIO: Unde ești, nenorocitul?

FELIPPETTO (*se așază în genunchi*): Vai, tată, iartă-mă.

LUCIETTA (*și ea în genunchi*): Vai, tată, fie-ți milă.

MARGARITA (*dezvinovățindu-se*): Eu, barbatele, nu știu, n-am văzut!

LUNARDO: Ai să mi-o plătești, netrebnico! (*Vrea s-o cârpească.*)

MARGARITA: Ajutor!

MARINA: Opriți-l!

FELIPPETTO: Prinde-ți mâna!

SIMON: Astâmpără-te... omule!

CANCIANO: Nu da... fii cuminte.

(*Simon și Canciano îl trag pe Lunardo deoparte și ies cu el.*)

MAURIZIO: Aici, aici, vino-aici, derbedeule! (*Ia pe Felippetto de braț.*)

MARGARITA: Aici, aici, vino aici, prefăcuto! (*Ia pe Lucietta de braț.*)

MAURIZIO (*târându-l după el*): Hai să plecăm!

MARGARITA (*târând-o după ea*): Hai cu mine, n-auzi?

MAURIZIO (*lui Felippetto*): Îți dau eu ție după ceafă, acasă!

MARGARITA (*Luciettei*): Toate, numai din pricina ta!

FELIPPETTO (*plecând, o salută pe Lucietta.*)

LUCIETTA (*plecând, își dă cu pumnii în cap.*)

FELIPPETTO: Sărăcuța de ea!

LUCIETTA: Vai, ce nenorocită sunt!

MAURIZIO (*împingându-l din urmă*): Ai de gând să ieși odată? (*Ies.*)

MARGARITA (*împingând-o din urmă pe Lucietta*): Blestemat fie ceasul în care am intrat în casa asta. (*Iese.*)

MARINA: Pfui, ce zarvă, ce aiureală! Biata fetiță! Bietul nepoțel! (*Iese.*)

RICCARDO: În ce încurcătură m-ați băgat, doamnă!

FELICE: Domnule, dumneata ești cavaler adevărat?

RICCARDO: Ce rost are întrebarea?

FELICE: Ești, sau nu ești cavaler?

RICCARDO: Eu mă mândresc că sunt, doamnă!

FELICE: Bine! Atunci, vino cu mine.

RICCARDO: Ca să facem ce, doamnă?

FELICE: Sunt o femeie cumsecade... Am făcut o greșală și

vreau s-o dreg.

RICCARDO: Dar cum?

FELICE: Ei, cum-cum? Păi dacă-ți spun cum, se termină comedia!... Hai cu mine! (*Ies.*)

ACTUL III

SCENA 1

Camera lui Lunardo

LUNARDO, CANCIANO și SIMON

LUNARDO: Mi-e cinstea în joc... cinstea mea! E vorba, să nu zic vorba aia, de numele casei mele... de faima unui om ca mine! Ce-o să se vorbească despre mine... despre Lunardo Crozzola?

SIMON: Nu te mai necăji, cumetre; ce vină ai dumneata? Femeile poartă toată vina... Dumneata dă-le o pedeapsă bine simțită și toată lumea o să te laude.

CANCIANO: A! nici vorbă că trebuie să le dai o pildă! Trebuie să înfrângi trufia acestor femei țăntoșe ca să-i înveți și pe ceilalți bărbați cum să le pedepsească.

SIMON: Și pe urmă, n-au decât să spună că suntem bătărași!

CANCIANO: Să ne facă și sălbatici!

LUNARDO: Nevastă-mea e capul răutăților.

SIMON: Pedepsește-o!

LUNARDO: Și după ea prefăcuta aia mică.

CANCIANO: Pune-o cu botul pe labe!

LUNARDO (*lui Canciano*): Iar nevasta dumitale vine după ele, în rândul al treilea, că le-a ținut isonul.

CANCIANO: Am s-o pedepsesc.

LUNARDO (*lui Simon*): Și a dumitale o fi fost înțeleasă cu ele.

SIMON: Nici o grijă; o să plătească!

LUNARDO: Da, da, prieteni... numai că trebuie să ne sfătuim, să vedem cum. Cum o să plătească. Uite ce, prieteni, să vorbim, să ne sfătuim. Cu astea, să nu zic vorba aia, cam ce-avem de făcut? Cu fata e ușor. Am cugetat și-am și hotărât. Întâi și-ntâi, adio măritiș! Nici să nu mai gândească la așa ceva. O trimit să stea închisă între patru pereți, într-un loc departe de lume... și gata! Dar pe neveste cum să le pedepsim? Ia să vedem, ce ziceți?

CANCIANO: Ca să vorbesc cinstit, nu prea știu cum.

SIMON: Dacă-am putea să le închidem și pe ele între patru pereți, într-un loc retras... și așa să ne descotorosim de ele.

LUNARDO: Asta ar fi... să nu zic vorba aia... o pedeapsă mai mult pentru noi decât pentru ele! E cheltuială mare! Trebuie să le plătim întreținerea, îmbrăcăminte, curățenia... Și-apoi, oricât ar fi ele de izolate, vor avea acolo, între patru ziduri, mai multă distracție și mai multă libertate decât au în casa noastră. Nu judec bine?

SIMON: Ba judeci foarte bine. Mai ales că nici eu, nici tu, nu le lăsăm să zburde cum le place, ca prietenul Canciano.

CANCIANO: Ei, ce să fac? Recunosc... aveți dreptate... Ah, dacă-am putea să le ținem în casă, închise într-o odaie! Bine-ar fi! Și... nu zic... să le scoatem câte puțin, să vadă și ele lumina zilei la vreo sărbătoare... dar asta numai împreună cu noi! Și pe urmă iar să le închidem, așa ca să nu le vadă nimeni și să nu vorbească o vorbă cu nimeni!

SIMON: Femeile închise... și să nu vorbească cu nimeni? Cu o pedeapsă ca asta, le faci să crape în trei zile!

CANCIANO: Cu atât mai bine!

LUNARDO: Bine, dar care-i omul ăla care vrea să fie zbîr... Și-apoi, dacă află neamurile, ne ridică o lume întreagă în

cap; ne silesc să le dăm drumul și ne mai scoate, pe deasupra, și că suntem niște urși, niște bătărani, niște câini.

SIMON: Și după ce, de voie de nevoie, te-mpaci și le dai iar mână liberă, își iau și mai rău nasul la purtare... și pofteste să mai fii stăpân și să mai strigi după plac în casa ta!

CANCIANO: Așa e, așa e! Cum am pățit-o eu cu a mea.

LUNARDO: Cel mai bine ar fi să le tragem, să nu zic vorba aia, o sfântă de bătaie!

SIMON: Da, da... ca orice om de omenie! Și urle lumea cât o vrea!

CANCIANO: Dar dacă se răzvrătesc împotriva noastră?

SIMON: S-ar putea și una ca asta. Mai știi?

CANCIANO: Eu știu ce spun... că, de!... sunt pățit.

LUNARDO: Așa ceva ne-ar pune într-o încurcătură grozavă.

SIMON: Și pe urmă ce ne facem? Asta-i! E drept acum că sunt și oameni care-și altoiesc nevestele... dar vă închipuiți că în felul ăsta le pot stăpâni? Pe naiba... Se poartă și mai prost, ca să-ți facă în necaz... Până nu le omori, n-ai făcut nimic!

LUNARDO: Ei, nici chiar să le omori, iar nu merge.

CANCIANO: Nici gând!... Pentru că... deh!... ce mai?... oricum ai suci-o... oricum ai învărti-o... poți trăi fără femei?

SIMON: Ah! Și ce plăcută ar fi viața... să ai acolo o femeie bună, blândă, supusă... Păi n-ar fi asta un lucru minunat?

LUNARDO: Mie-mi spui? Eu am avut parte de asta o dată. Întâia mea nevastă, săraca, era un mielușel. Asta e un șarpe.

CANCIANO: Dar a mea, dar a mea! Vrea să facă tot numai după cum o taie pe ea capul.

SIMON: Dar eu? Strig, mă înfurii și tot nimic nu fac.

LUNARDO: La toți e rău, nimic de zis, însă un rău care se mai poate răbda. Dar situația în care mă găsesc eu

acuma le întrece pe toate. Vreau și eu să gădesc o cale de ieșire și nu știu ce să fac.

SIMON: Trimite-o acasă la părinți.

LUNARDO: Ei, na-ți-o!... ca să rădă toți de mine cum întorc spatele.

CANCIANO: Trimite-o să stea undeva departe de-aici... trimite-o la țară...

LUNARDO: Și mai și! Îmi face praf venitul în patru zile.

SIMON: Pune pe cineva să-i vorbească; dar cineva care să știe s-o țină la respect.

LUNARDO: Degeaba... nu ascultă de nimeni.

CANCIANO: Încearcă de-i încuie tot. Totul sub cheie, rochiile, giuvaericele... ține-o din scurt... nu-i da pas să ridice capul.

LUNARDO: Am încercat; nu merge, e mai rău ca oricând.

SIMON: Am înțeles cum stă treaba; fă așa, cumetrel!

LUNARDO: Așa... cum?

SIMON: Mulțumește-te cu ea, așa cum e!

CANCIANO: Așa m-am gândit și eu, că alt leac nu mai e.

LUNARDO: Asta o știu și eu... demult... Că alt leac, după ce-o face de oaie, nu există... Și mă învățasem cu ea, așa cum e... Dar ce mi-a făcut acum e prea din cale-afară! Să-mi strice mie bunătate de fată! Să-l aducă pe băiat în casă! Că eu i-l hotărâsem de bărbat... da, asta-i adevărat... dar de unde știa dumneaei... c-acu zic vorba aia!... ce cocea în gândul meu?... De, îi dădusem eu ceva de înțeles cu măritișul... dar ce? nu mă puteam răzgândi?... nu se putea întâmpla să nu cădem la învoială?... să ne mai tocmim câteva luni... poate câțiva ani? Și ea, tronc, mi-l aduce în casă! Și încă mascat și pe ascuns. Auzi, să-i lase să se vadă! Să-i lase să stea de vorbă!... Și să facă asta cu fata mea? Cu o porumbiță nevinovată?... Nu mă mai pot stăpâni! Să știu de bine că mor, da' tot trebuie s-o pedepsesc, s-o pun cu botul pe labe.

SIMON: Cucoana Felice e de vină.

LUNARDO (*lui Canciano*): Da, trăsniță aia a dumitale de nevestă e de vină.

CANCIANO: Așa e! Dar mi-o plătește ea... mi-o plătește!

SCENA 2

FELICE și cei de mai înainte

FELICE: Sluga domniilor-voastre... și mulțumim pentru dragostea ce mi-o arătați.

CANCIANO: Ce cauți aici?

LUNARDO: Ce mai cauți în casa mea?

SIMON: Ai venit aici să mai stârnești iar o scenă ca adineauri?

FELICE: Ia uite-i cum se miră că sunt aici! Voiați să fi dispărut... Credeai, bărbățele, c-am plecat cu domnul conte?

CANCIANO: Dacă mai pleci cu el, o să-ți arăt eu cine sunt!

FELICE: Păi bine, omule, am ieșit eu vreodată fără dumneata?

CANCIANO: Frumos ar mai fi fost! Ce să zic?

FELICE: L-am primit eu vreodată în casă fără să fii și dumneata de față?

CANCIANO: Asta ar mai fi lipsit!

FELICE: Atunci, de ce să crezi că am plecat cu el?

CANCIANO: Pentru că ești o trăsniță.

FELICE (*aparte*): Face pe viteazul fiindcă sunt și ceilalți.

SIMON (*încet, lui Lunardo*): Ia te uită, a băgat-o în sperieți.

LUNARDO (*încet, lui Simon*): Bine face că-și arată colții!

CANCIANO: Hai, cocoană, vino cu mine acasă.

FELICE: Ia las-o mai domol.

CANCIANO: Mă mir că mai ai obraz să vii aici.

FELICE: Dar de ce? Ce-am făcut?

CANCIANO: Nu mă face să vorbesc.

FELICE: Dă-i drumul!

CANCIANO: Hai, hai să mergem!

FELICE: Nu, domnule!

CANCIANO (*amenințător*): Hai să mergem, îți spun, că de nu... drace...

FELICE: Ia mai sfârșește cu „drace”, că dacă e pe drăcuit, știu și eu să drăcuil... Și ia ascultă, jupâne, ce? M-ai găsit pe uliță? Sunt sluga dumitale? Așa se vorbește cu o femeie de neam? Îți sunt doar nevastă! Poți să-mi poruncești, dar nu să mă calci în picioare! Așa cum te respect eu, trebuie să mă respecti și dumneata... De când te-am luat de bărbat niciodată nu mi-ai vorbit în felul ăsta. Ce înseamnă rățoielile astea? Și drăcuiala?... Cum îndrăznești să ridici mâna? Să mă ameninți dumneata pe mine? Pe-o femeie de condiția mea?... Hai, spune, jupân Canciano: te-au asmuțit domnii ăștia? Ei te-au învățat să te porți așa? Dacă ești om, poartă-te ca oamenii; că, dacă am greșit, poți să mă îndrepti... nu să mă batjocorești, să mă ameninți, să mă drăcuiești și să te porți ca un bădăran ce ești. Pricepi, jupân Canciano? Bagă-ți mințile în cap dacă vrei să mi le bag și eu!

CANCIANO (*a amuțit*).

SIMON (*lui Lunardo*): Văzuși puhoi?

LUNARDO (*lui Simon*): Eu abia mă țin să n-o iau de ciuf... și uite că dobitocul a amuțit!

SIMON (*lui Lunardo*): Ce vrei să faci? S-o ia la bătaie?

FELICE: Ei, jupân Canciano, ți-a trecut mâncărimea de limbă?

CANCIANO: Cel ce are mai multă minte se lasă păgubaș.

FELICE: Iată niște cuvinte vrednice de Cicero... Dar dumneavoastră, domnilor, nu spuneți nimic?

LUNARDO: Doamnă dragă, nu mă face să vorbesc.

FELICE: Dar de ce nu?... Eu știu că vă plângeți de purtarea mea și am venit dinadins ca să văd ce aveți de spus. Numai un lucru te rog, jupân Lunardo: răfuieste-te cu mine, dar nu-mi întărâta bărbatul! Că dacă-mi spui ce gândești, eu sunt femeie dreaptă și, dacă am greșit cu

ceva, sunt gata să dreg greșeala și să te mulțumesc; însă ia aminte la ce-ți spun: a băga zăzanie între soț și soție e un rău care cu greu se mai drege; ce nu vrei să-ți faci altul, nu face nici tu altuia și vorba asta o spun și pentru dumnealui, jupâne Simon, care degeaba faci pe motanul, că eu te știu că mănânci sfinți și scuipi draci... Eu vă vorbesc la amândoi cu inima deschisă, ca să nu mai fie neînțelegere. Sunt o femeie cumsecade și, dacă aveți ceva împotriva mea, să aud!

LUNARDO: Ia spune-mi, dragă doamnă, cine l-a adus pe băiat în casa mea?

FELICE: Iaca eu. Eu l-am adus.

LUNARDO: Foarte frumos, doamnă! N-am ce zice!

SIMON: Bună treabă!

CANCIANO: Laudă-te cu isprava, laudă-te!

FELICE: Nu mă laud deloc. Știu că era mai cuminte să nu mă amestec, dar n-am făcut o faptă rea.

LUNARDO: Cine ți-a dat dumitale voie să-l aduci aici?

FELICE: Nevasta dumitale.

LUNARDO: Nevasta mea? S-a învoit ea cu dumneata? Te-a rugat ea? A venit ea să-ți ceară să-l aduci pe băiat la mine-n casă?

FELICE: Asta nu; ideea asta a avut-o doamna Marina.

SIMON: Nevastă-mea?

FELICE: Întocmai.

SIMON: Ea l-a rugat pe străin să fie mijlocitor între băiat și fată?

FELICE: Nu. Pe străin l-am rugat eu.

CANCIANO (*revoltat*): Dumneata l-ai rugat?

FELICE (*revoltată*): Iaca eu!

CANCIANO (*aparte*): Vai ce afurisită! Nici nu poți să-i vorbești!

LUNARDO: Dar de ce să faci una ca asta? De ce să-l aduci în casă? De ce s-a amestecat doamna Marina? De ce s-a învoit nevastă-mea? De ce...

FELICE (*lui Lunardo*): Da' de ce asta, da' de ce ailaltă! Auziți toată povestea, așa cum a fost. Lăsați-mă să vorbesc,

fără să mă întreruperi. Dacă am greșit, o să dați vina pe mine, dacă am dreptate, o să recunoașteți... Înainte de toate însă, să-mi dați voie, domnilor, să vă spun ceva. Vă rog să nu vă supărați și să nu mi-o luați în nume de rău, dar prea sunteți din cale-afară de bătărași și de neciopliți! Vă purtați într-un chip atât de ciudat cu nevestele voastre - ca și cu fata asta - încât în vecii vecilor ele n-au să vă iubească. Vă ascultă în silă, sunt necăjite, și cu drept cuvânt, și vă privesc nu ca pe niște soți, nu ca pe niște tați, ci ca pe niște barbari, niște urși, niște zbiri... Dar să ne întoarcem de unde am plecat. Ș-o lăsăm cu „să nu zic vorba aia”, ci să-i spun adevărului pe nume. Jupân Lunardo vrea să-și mărite fata și, mă rog, nu vrea să spună nimănui, nu vrea să se afle, nu vrea ca tinerii să se vadă și, se plac, nu se plac, musai să se ia! Mă rog, și eu sunt de părere că fetele nu trebuie să facă dragoste înainte de măritiș, că sunt datoare să asculte de tatăl lor, care e în drept să le aleagă bărbatul. Foarte bine!... Asta nu înseamnă, însă, că e drept să-i pui unei fete lațul de gât și să-i poruncești: „Ai să-l iei pe ăsta!”... *(Lui Lunardo.)* O singură fată ai, și te-ar răbda inima s-o nenorocești? Că s-a întâmplat ca băiatul să fie de ispravă, bun, tinerel, drăguț și să-i placă, asta-i altceva; dar puteai... c-acu' zic vorba aia, ca dumneata!... puteai să mergi la sigur c-o să-i placă? Dacă nu i-ar fi plăcut? Păi vă închipuiți numai ce viață ar fi dus o fată ca ea, crescută numai în casă, cu un bărbat care-ar fi putut să semene cu acritura aia de tată-su, care-i făcut pe-un calapod cu dumneata?!... Da, domnule, bine am făcut că am ticluit întrevederea. Soția dumitale o dorea, dar n-avea curaj s-o facă. Cumătra Marina m-a rugat atunci pe mine. Ce-am făcut eu a fost șiretlicul cu măștile și faptul că l-am rugat pe străin să mă ajute. Copiii s-au văzut, s-au plăcut și sunt fericiți. Și acum ai putea să fii și dumneata și liniștit, și mulțumit. Iar nevasta dumitale merită să fie iertată... și Marina lăudată. Cât mă privește, eu am făcut totul numai

fiindcă am inimă bună. Dacă sunteți în adevăr oameni, o să înțelegeți; iar dacă nu sunteți decât niște mocofani, n-aveți decât să vă faceți de cap! Fata e cinstită, băiatul n-a făcut nimic rău... și noi toate suntem femei cumsecade!... Asta mi-a fost pledoaria: Binecuvântați-le căsătoria și iertați avocatul.” (*Lunardo, Simon și Canciano se privesc între ei fără să scoată o vorbă.*) (*Aparte.*) Știu că i-am înfundat!

LUNARDO: Ce zici, cumetre Simon?

SIMON: Păi de... eu, dacă ar fi după mine... aș binecuvânta-o.

CANCIANO: Și eu... și eu aș fi cam de aceeași părere...

LUNARDO: Da, dar mă cam tem că s-a zis cu nunta asta.

FELICE: De ce?

LUNARDO: Fiindcă tatăl băiatului, să nu zic vorba aia...

FELICE: Ba eu aș zice vorba aia, fiindcă cu tatăl băiatului s-a dus să vorbească domnul conte. Contele ține cu tot dinadinsul să se încheie această căsătorie, socotind că, fără să vrea, a fost vinovat de ce s-a întâmplat; și se silește să dreagă lucrurile. Contele e un om delicat, un om care știe să vorbească atât de frumos... încât sunt sigură că jupân Maurizio n-o să fie în stare să zică „nu”.

LUNARDO: Atunci, ce facem?

SIMON: Ce să facem, dragă prietene? Degeaba tot gândit în fel și chip, și am văzut ieșire n-avem. Să luăm și noi lucrurile așa cum sunt.

LUNARDO: Dar rușinea?

FELICE: Ce ocară, jupâne? Când s-or vedea ei bărbat și nevastă, s-a terminat și cu ocară.

CANCIANO: Ascultă-mă și pe mine, cumetre Lunardo: o fi având și doamna Felice slăbiciunile ei, nu zic... dar, la drept vorbind, câteodată e femeie cu judecată.

FELICE: Nu-i așa, jupân Canciano!

LUNARDO: Ei, lasă asta! E vorba ce-avem de făcut.

SIMON: Mai întâi și-ntâi, eu aș zice să ne așezăm odată la masă.

CANCIANO: Da, zău așa, că parcă s-a și uitat de masă.

FELICE: Ei ce vorbești? Că doar n-o fi nebun cel ce ne-a invitat la masă. A mai întârziat-o el ceva, dar n-a făcut-o uitată și-o să mâncăm mai cu poftă!... Fă așa, cumetre Lunardo, dacă vrei să mâncăm și noi în tihnă, trimite după nevastă și după fată, mârâie-le, bârâie-le, răsufală puțin ca să nu-ți pierzi obiceiul... dar apoi să punem punct; dacă vine contele cu băiatul, să sfârșim odată.

LUNARDO: Numai că, dacă dau ochi cu nevastă-mea și cu fata, nu jur c-o să-mi țin firea!

Felice: Bine, varsă-ți focul, că doar ai dreptate. Așa ești mulțumit?

CANCIANO: Să le chemăm.

SIMON: Și pe nevastă-mea.

FELICE: Eu, eu! Așteptați-mă. (*Iese alergând.*)

SCENA 3

LUNARDO, CANCIANO și SIMON

LUNARDO (*lui Canciano*): Bună mai e de gură nevasta asta a dumitale!

CANCIANO: Ca să vezi și dumneata! Așa că nu mă mai face nătărău dacă mă cam las câteodată dus de nas... Păi, orice aș spune eu, ea îmi trage o pledoarie de mă amețește și până la urmă, ce să fac?... mă dau învins.

SIMON: Ce femei! Oricum ai suci-o, oricum ai învărti-o, tot cum vor ele iese.

CANCIANO: Dacă le lași să-și dea drumul gurii, apăi nu mai poți găsi nici o chichiță să la-nfunzi.

SCENA 4

FELICE, MARINA, MARGARITA, LUCIETTA și cei de mai înainte

FELICE (*lui Lunardo*): Iată-le, ți le-am adus! Căite, pocăite, îți cer iertare!

LUNARDO (*Mărgăritei*): Să-mi faci mie una ca asta!

FELICE (*lui Lunardo*): Nu-i vina ei, eu sunt vinovata!

LUNARDO (*Luciettei*): Ce-ai merita și tu, nechibzuito!

FELICE (*lui Lunardo*): Mie cere-mi socoteală! Mie!

LUNARDO (*Mărgăritei și Luciettei*): Bărbați în casă, ai? Ibovnici ascunși după ușă, hai?

FELICE: Țipă la mine, că eu sunt vinovată!

LUNARDO (*Felicei*): Du-te și dumneata de te spânzură!

FELICE (*luându-l în răs pe Lunardo*): Ca să nu zic vorba aia!

CANCIANO (*lui Lunardo*): Așa vorbești cu nevastă-mea?

LUNARDO: Vai, dragă, iartă-mă, dar mi-am ieșit din fire. (*Lucietta plânge.*)

MARGARITA (*e umilită*): Vai, cumătră Felice... și dumneata ziceai că... s-au limpezit lucrurile.

SIMON (*Marinei*): Lasă, că și dumneata ți-ai merita porția, cocoană!

MARINA: Acu' mă ridic și plec!!

FELICE: Nu, nu, stai! (*Margaritei.*) Bietul Lunardo! I-a mai rămas în gușă un dram de supărare și caută s-o dea afară... Dar altfel, a fost om de înțeles. V-a iertat și, dacă vine băiatul, vă încredințez eu că va fi bucuros să se facă cununia! Nu-i așa, jupân Lunardo?

LUNARDO (*cu tăfnă*): Da, doamnă, da...

MARGARITA: Dragă bărbățele, dacă ai ști ce necăjită am fost! Crede-mă că eu n-am știut nimic! Când m-am trezit cu măștile alea, nu voiam să le las să intre, dar a stăruit... a stăruit...

FELICE: Da, am stăruit eu. Ei și?

MARINA (*încet, Luciettei*): Spune-i și tu ceva.

LUCIETTA: Tăticule drag, iartă-mă. Eu nu sunt vinovată... eu...

FELICE: Eu, eu, eu sunt vinovată! De câte ori s-o spun?

MARINA: Ca să vorbim drept, am și eu partea de merit.

SIMON (*ironic, Marinei*): Ei, știm noi că ești o cuconiță tare mintoasă.

MARINA: Mai mult decât dumneata, poți să fii sigur.

FELICE (*uitându-se spre culise*): Cine e?

MARGARITA (*Felicei*): O, ei sunt!

LUCIETTA (*aparte, veselă*): Logodnicul meu!

LUNARUO: Ce e? Cine-i? Cine vine? Niște bărbați? (*Către femei.*) Ștergeți-o de-aici! Repede!

FELICE: Iar începi? Așa ne-a fost vorba? Lasă-i să intre, că nu-ți mănâncă fata... Nu suntem toți aici?

LUNARDO: Răspunzi dumneata, doamnă?

FELICE: Răspund eu!

LUNARDO: Pe străin însă nu vreau să-l văd pentru nimic în lume! Dacă intră el, plec eu.

FELICE: Dar de ce nu vrei să-l vezi? E un om foarte onorabil.

LUNARDO: Să fie ce pofteste, da' nu vreau să-l văd! Nevasta și fata mea n-au obicei să vadă pe nimeni.

FELICE: Ei lasă, de data asta, o să-și calce și ele obiceiul. Nu-i așa, fetelor?

MARGARITA: Din partea mea, da...

LUNARDO (*imitând-o în batjocură*): Dacă ar fi după mine!... (*Felicei.*) Îți spun că nu vreau să-l văd înaintea ochilor!

FELICE (*aparte*): Ce urs, ce sălbatic... (*Venind în fața scenei.*) Așteptați numai, că-l fac eu să stea în două labe.

LUCIETTA (*aparte*): Mie nu-mi pasă. Mi-e de-ajuns să vină unul singur.

ULTIMA SCENĂ

MAURIZIO, FELIPPETTO și cei de mai înainte

MAURIZIO (*înțepat*): Sluga!

LUNARDO (*cu bruschete*): Sluga!

FELIPETTO (*salută într-ascuns pe Lucietta. Maurizio îl fulgeră cu privirea. Felippetto se preface indiferent*).

FELICE: Ei, jupân Maurizio... te-ai lămurit cum a fost?

MAURIZIO: Ce să mă mai gândesc la ce-a fost? Mă gândesc la ce va fi de-acum încolo. Dumneata ce zici, cumetre Lunardo?

LUNARDO: Eu zic că acu' ar trebui să zic vorba aia! Că un băiat bine-crescut nu umblă cu mască și nu intră în casele fetelor cuminți, ca să nu zic vorba aia, că acu zic vorba aia!

MAURIZIO (*lui Felippetto*): Are dreptate, hai să plecăm.

LUCIETTA (*izbucnește în plâns*.)

LUNARDO: Ce te bocești așa, nenorocito!

FELICE: A, păi stai! Păi stai și-ascultă ici la mine, cumetre Lunardo. Aici ai de-a face cu mine, că pe urmă zic eu vorba aia! Păi dumneatale nu ți-a rușine? Ce ești?... bărbat în toată firea, ori copil? Acu' spui una, acu' spui alta, o sucești în toate felurile ca sfârleaza.

MARINA (*lui Lunardo*): Ei, vezi cum ești? Ce, nu ți-ai dat cuvântul? Nu te-ai învoit o dată pentru totdeauna? Ce s-a mai întâmplat? Ce, ți-a răpit fata?... ți-a necinstit casa?... Ia mai sfârșește cu copilăriile astea și cu atâtea mofturi! Auzi ce mutre face!

MARGARITA (*lui Lunardo*): Că acu' deschid și eu gura! Da, domnule! E adevărat că mi-a părut rău că a intrat băiatul în casă și găsesc că rău a făcut c-a venit. Dar, după ce s-or lua, ce mai înseamnă aia că a venit sau că n-a venit, că s-au văzut sau că nu s-au văzut?... Și dacă până acum am tăcut, acum însă ți-o spun în față: să se ia copiii odată, domnule, să se cunune!

LUNARDO: Ei bine, sa se ia odată, să se cunune odată, să facă odată ce-or vrea... că eu m-am săturat! nu mai pot!

(Lucietta și Felippetto sar în sus de bucurie.)

MAURIZIO (*lui Lunardo*): Păi dacă te-arăți așa, c-o falcă-n cer și cu una-n pământ, cum vrei să se cunune?

FELICE: Cu atât mai rău pentru el, dacă-i c-o falcă-n cer și cu una-n pământ! Doar nu se însoară dumnealui!

MARGARITA: Ei, hai, jupân Lunardo, nu vrei să-și dea copiii mâna?

LUNARDO: Să mai aștepte puțin... Întâi să-mi treacă furia!

MARGARITA: Da, da, te înțeleg, dragul meu bărbat... Parcă nu-ți cunosc eu firea? Ești un om de treabă, ești o comoară și ai o inimă de zahăr; însă... cum mă vezi și cum te văd... mori să faci pe șiretul!... De data asta, aveai toată dreptatea... dar acum, ce mai vrei?... când și eu și fata ți-am cerat iertare? Și, crede-mă: ca să ajungă o femeie să ceară iertare, asta e ceva rar!... Am făcut-o însă pentru că țin la dumneata și o iubesc și pe fetița asta, deși... n-o cunosc și nici nu vreau s-o cunosc!... Pentru dumneata și pentru dânsa m-aș lipsi de tot ce am; pentru liniștea acestei familii mi-aș da și viața! Fă deci bucuria fetei, liniștește-te și dumneata, și așa salvezi și renumele casei... iar dacă eu nu mai merit dragostea dumitale, fie ce-o fi cu mine, hotărăște ce vrei, soarta mea e în mâinile dumitale.

LUCIETTA (*plângând*): Măicuță, măicuță dragă... îți mulțumesc. Și iartă-mă de tot ce-am spus și de tot ce-am făcut.

FELIPPETTO (*aparte*): Mă face și pe mine să plâng.

CANCIANO: Ei, acu vezi, jupân Lunardo? Le vezi, când se pornesc cu gura, că nu poți să le ții piept?

SIMON: Se vede c-așa e scris. Ori cu binele ori cu răul, muierile fac tot ce vor ele!

FELICE: Și-atunci, cumetre Lunardo?

LUNARDO (*supărat*): Ei, așteaptă puțin!

FELICE (*aparte*): Afurisit soi de om!

LUNARDO (*drăgăstos*): Lucietta...

LUCIETTA: Tăticule!

LUNARDO: Vino-ncoa.

LUCIETTA (*se apropie umilă*): Vin', ticule...

LUNARDO: Spune tu lui tăticu: vrei să te măriți?

LUCIETTA (*se rușinează și nu răspunde*).

LUNARDO (*aspru*): Ei, hai, răspunde: vrei tu să te măriți?

LUCIETTA: Da, tată, vreau.

LUNARDO: Ți-ai văzut logodnicul?

LUCIETTA: Da, tată.

LUNARDO: Cumetre Maurizio!

MAURIZIO (*colțos*): Ce vrei?

LUNARDO: Uite ce e, dragul meu, nu-mi răspunde așa, să nu zic vorba aia, ca un bătăran!

MAURIZIO: Spune-mi ce voiai să-mi spui.

(Cei doi logodnici se înveselesc.)

LUNARDO: Dacă n-ai nimic împotrivă, fata mea s-a hotărât, în sfârșit, să-l îl ia pe băiatul dumitale.

(Cei doi tineri se înveselesc.)

MAURIZIO: Haimanaua asta de fiu-meu nu merită.

FELIPPETTO (*rugător*): Tăicuțule.

MAURIZIO (*fără să-l privească pe Felippetto*): Să-mi facă mie una ca asta?

FELIPPETTO (*același joc*): Tăicuțule...

MAURIZIO: Nu vreau să-l mai însor și gata!

FELIPPETTO (*clătinându-se, gata să leșine*): Ah, nenorocitul de mine...

LUCIETTA: Țineți-l, țineți-l!

FELICE (*lui Maurizio*): Dar mai moaie-te și dumneata odată, ce fel de inimă ai?

LUNARDO: Lasă-l, bine face că-l umilește.

MAURIZIO (*lui Felippetto*): Vino-ncoace.

FELIPPETTO: Da... vin.

MAURIZIO: Ți pare rău de ce-ai făcut?

FELIPPETTO: Jur, tată, jur că-mi pare foarte rău!

MAURIZIO: Bagă-ți în cap că, și însurat, tot mie trebuie să-mi dai ascultare și tot de mine atârni, ca și până acum! Ai înțeles?

FELIPPETTO: Da, tată, am înțeles.

MAURIZIO: Apropie-te, domnișoară Lucietta... Te primesc drept copila mea și cerul să te binecuvânteze!... Dați-vă mâna.

FELIPPETTO: Nu știu cum... Așa?... Cum se dă mâna?

FELICE: HAIDE ODAT... Uite, așa!

MARGARITA (*aparte*): Bietul copil!

LUNARDO (*își șterge ochii*).

MARGARITA: Cumetre Simon... cumetre Canciano... dumneavoastră o să fiți martori.

SIMON: Și când vor avea un copil, tot noi!

FELIPPETTO (*râde și sare de bucurie*).

LUCIETTA (*se rușinează*).

LUNARDO: Hai, copii! Fiți veseli. E timpul, în sfârșit, să ne așezăm la masă.

FELICE: Cumetre Lunardo... pe străinul care, de dragul meu, așteaptă dincolo, ți se pare frumos să-l trimitem la plimbare? El a fost cel care-a vorbit cu jupânul Maurizio și l-a hotărât să vină aici. Buna-cuviință nu-ți îngăduie să te porți așa cu el.

LUNARDO: Să lăsăm, acum mergem la masă.

FELICE: Păi tocmai; poftește-l și pe dânsul!

LUNARDO: Nu, doamnă!

FELICE: Ei, vezi? Din mojiția și din sălbăticia voastră s-au tras toate necazurile de azi, din bătădăria asta, care vă face pe toți trei... pentru că vorbesc cu toți trei acum... vă face să fiți morocânoși, posaci, mereu nemulțumiți și, ca urmare, de râsul lumii! Fiți ceva mai drăguți, mai prietenoși și mai omenoși! Judecați purtările soților voastre și, dacă sunt cinstite, mai lăsați câte ceva de la voi, mai iertați pe ici pe colo... că n-o fi foc! Contește asta străin... că de el vorbim, nu?... e un om cumsecade... atât de cinstită... atât de binecrescută! Cui fac vreun rău, dacă-l țin pe lângă mine? Din moment ce bărbatu-

meu știe... ei se cunosc atât de bine... Canciano poate să jure că e o simplă cunoștință ca să ne treacă timpul împreună. Și, cât despre rochiile noastre, dacă nu schimbăm modă după modă, nici nu vă ruinăm; unei femei îi stă bine să fie îngrijită, să pară dichisită!... În fine, dacă doriți să aveți tihnă, să trăiți în pace cu soțiile voastre, purtați-vă ca oamenii, nu ca sălbaticii, porunciți, dar nu asupriți; și iubiți dacă vreți să fiți iubiți.

CANCIANO (*despre Felice*): Ei nu, că trebuie să mărturisiți cu toții: de deșteaptă, e deșteaptă!

SIMON: Te-ai convins, cumetre Lunardo?

LUNARDO: Dar dumneata?

SIMON: Eu, da.

LUNARDO (*Mărgăritei*): Poftește-l pe domnul străin să rămână cu noi la masă.

MARGARITA: Slavă Domnului! Deie Dumnezeu ca lecția asta să ne fie de folos.

MARINA: Dar tu, nepoțele, cum o să te porți cu nevasta?

FELIPPETTO: Eu o să mă iau după ce-a spus doamna Felice.

LUCIETTA: O... eu mă mulțumesc oricum...

MARGARITA: Ei îi mai e necaz doar de dantelele de la mâneci... că sunt mototolite.

LUCIETIA: Tot nu m-ai iertat?

FELICE: Ei, să uităm tot și să mergem la masă, c-o fi timpul! Și dacă bucătarul cumătrului Lunardo n-a pregătit ceva vânat sălbatic, atunci n-o să fie nici urmă de sălbatic la masă... Hai! să uităm totul, să fim prieteni și cu inima deschisă; să fim veseli! Să mâncăm, să bem... și să ridicăm paharele în cinstea tuturor aceluia care – să nu zic vorba aia – au stat cu atâta bunăvoință și îngăduință să ne asculte, să ne rabde și să ne treacă cu vederea greșelile.

---- Sfârșitul comediei ----